

Förnybar el med gröna certifikat

Sammanfattning

Den 1 maj 2003 infördes elcertifikatssystemet med syfte att främja en kostnadseffektiv produktion av förnybar el. Enligt systemet tilldelas den som producerar förnybar el kostnadsfritt elcertifikat av staten. Samtidigt är elanvändarna ålagda en skyldighet att förvärva elcertifikat i förhållande till elförbrukningen. Bestämmelser om systemet finns i lagen om elcertifikat. Regeringen har framlagt förslag om ändringar i lagen dels i en proposition om förnybar el med gröna certifikat (prop. 2005/06:154), dels i den ekonomiska vårpropositionen (prop. 2005/06:100). Regeringens olika förslag syftar främst till att effektivisera och renodla elcertifikatssystemet, så att systemets ändamål förstärks.

Inledningsvis i betänkandet framförs kritik mot elcertifikatssystemet i fyra reservationer: i den första (m) förordas en utfasning av systemet; i den andra (fp) framläggs förslag om en snar avveckling av systemet; i den tredje (kd) efterlyses en reformering av systemet med syfte att uppnå en differentiering mellan de förnybara energislagen; i den fjärde (mp) pläderas för en komplettering av systemet genom införande av ett garanterat minimipris för den förnybara elproduktionen.

Enligt regeringens förslag, som får stöd av utskottet, skall certifikatssystemet förlängas till år 2030 och målet för ny produktion av förnybar el höjas till 17 TWh till år 2016 (jämfört med 2002 års nivå). Samtidigt införs en begränsning av tiden under vilken en anläggning får tilldelas elcertifikat. Nya produktionsanläggningar (fram till år 2016) garanteras tilldelning av elcertifikat under 15 sammanhängande år. Vidare föreslås att kvotplikten, med vissa undantag, flyttas från elanvändaren till elleverantören. Andra förslag till ambitionsnivå för ny produktion av förnybar el till år 2016 redovisas i reservationer dels av Moderata samlingspartiets företrädare (15 TWh), dels av Miljöpartiets företrädare (21 TWh).

El som används i tillverkningsprocessen i elintensiv industri är undantagen från kvotplikten. Undantaget baseras på de aktuella industriernas branschtillhörighet. Regeringen föreslår en ny definition av elintensiva företag, som bygger på den mängd el som används i tillverkningsprocessen i förhållande till företagets försäljningsvärde. Utskottet tillstyrker detta för-

slag men föreslår samtidigt att riksdagen skall anmoda regeringen att undersöka om det finns anledning att utvidga undantaget till att möjliggöra för företag att välja alternativa sätt att mäta elintensiteten i företaget, t.ex. genom att mäta elförbrukningen i relation till företagets förädlingsvärde. Avslag på regeringens förslag yrkas med olika motiveringar i två reservationer (m, kd; fp).

Slutligen tillstyrker utskottet förslaget i den ekonomiska vårpropositionen att den småskaliga vattenkraften skall undantas från elcertifikatssystemet i syfte att minska risken för en växande konflikt med de uppställda miljöpolitiska målsättningarna. Regeringens förslag avvisas i en reservation (m, kd, c).

Utskottets ställningstaganden i betänkandet har föranlett sammanlagt 13 reservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	5
Redogörelse för ärendet	8
Ärendet och dess beredning	8
Bakgrund	8
Propositionernas huvudsakliga innehåll	9
Utskottets överväganden	11
Allmänt om elcertifikatssystemet	11
Inledning	11
Motionerna	11
Vissa kompletterande uppgifter	12
Utskottets ställningstagande	14
Begränsningar i rätten att tilldelas elcertifikat	14
Propositionen	14
Utskottets ställningstagande	15
Elcertifikat för småskalig vattenkraft	16
Propositionen	16
Motionerna	17
Vissa kompletterande uppgifter	18
Utskottets ställningstagande	18
Övrigt om certifikatberättigande elproduktion	19
Propositionen	19
Motionerna	19
Vissa kompletterande uppgifter	20
Utskottets ställningstagande	21
Inledning	21
Elcertifikat för biobränslen	21
Elcertifikat för torv	21
Kvotpliktens omfattning m.m.	22
Propositionen	22
Motionerna	23
Utskottets ställningstagande	23
Flyttning av ansvaret för kvotplikten	24
Propositionen	24
Motionen	25
Utskottets ställningstagande	25
Undantag från kvotplikten för elintensiva företag	26
Propositionen	26
Motionerna	27
Utskottets ställningstagande	28
Övriga ändringar i lagen om elcertifikat	29
Propositionen	29
Utskottets ställningstagande	29
Ändring i inkomstskattelagen	29
Propositionen	29
Utskottets ställningstagande	30

Övriga motionsyrkanden	30
Motionen	30
Utskottets ställningstagande	30
Reservationer	31
1. Allmänt om elcertifikatssystemet, punkt 1 (m)	31
2. Allmänt om elcertifikatssystemet, punkt 1 (fp)	32
3. Allmänt om elcertifikatssystemet, punkt 1 (kd)	33
4. Allmänt om elcertifikatssystemet, punkt 1 (mp)	34
5. Elcertifikat för småskalig vattenkraft, punkt 3 (m, kd, c)	36
6. Elcertifikat för biobränslen, punkt 4 (mp)	37
7. Elcertifikat för torv, punkt 5 (mp)	37
8. Kvotpliktens omfattning m.m., punkt 6 (m)	38
9. Kvotpliktens omfattning m.m., punkt 6 (mp)	39
10. Flyttning av ansvaret för kvotplikten, punkt 7 (m, kd)	40
11. Undantag från kvotplikten för elintensiva företag, punkt 8 (m, kd)	41
12. Undantag från kvotplikten för elintensiva företag, punkt 8 (fp)	41
13. Övriga motionsyrkanden, punkt 11 – motiveringen (mp)	42
Särskilda yttranden	43
1. Deltagande i utskottets behandling av ärendet (m)	43
2. Deltagande i utskottets behandling av ärendet (fp)	43
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	44
Proposition 2005/06:100	44
Följdmotion med anledning av prop. 2005/06:100	44
Proposition 2005/06:154	44
Följdmotioner med anledning av prop. 2005/06:154	44
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005	46
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	48
Proposition 2005/06:154	48
Proposition 2005/06:100	65
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets lagförslag	69

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Allmänt om elcertifikatssystemet

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:N27 yrkandena 1, 2, 4 och 5, 2005/06:N28 yrkande 1, 2005/06:N29 yrkande 1, 2005/06:N30 yrkandena 1, 2 och 8, 2005/06:N436 yrkande 10 och 2005/06:N441 yrkande 15.

Reservation 1 (m)

Reservation 2 (fp)

Reservation 3 (kd)

Reservation 4 (mp)

2. Begränsningar i rätten att tilldelas elcertifikat

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat såvitt avser 2 kap. 7 och 8 §§. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:154 punkt 1 i denna del.

3. Elcertifikat för småskalig vattenkraft

Riksdagen

a) antar det av regeringen i proposition 2005/06:100 framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat,

b) antar det av regeringen i proposition 2005/06:154 framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat såvitt avser 2 kap. 9 och 10 §§ samt 6 kap. 6 §, dock med lydelse enligt den i proposition 2005/06:100 av regeringen föreslagna lydelsen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:100 punkt 8, bifaller delvis propositionerna 2005/06:100 punkt 11 och 2005/06:154 punkt 1 i denna del och avslår motionerna 2005/06:Fi13 yrkandena 1 och 2, 2005/06:N28 yrkande 5, 2005/06:N29 yrkande 2, 2005/06:N30 yrkande 3, 2005/06:N425 och 2005/06:N447 yrkandena 1 och 2.

Reservation 5 (m, kd, c)

4. Elcertifikat för bibränslen

Riksdagen avslår motion 2005/06:N30 yrkande 5.

Reservation 6 (mp)

5. Elcertifikat för torv

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:N30 yrkande 4 och 2005/06:N338 yrkande 9.

Reservation 7 (mp)

6. Kvotpliktens omfattning m.m.

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat såvitt avser 4 kap. 3 §. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:154 punkt 1 i denna del och avslår motionerna 2005/06:N28 yrkandena 2 och 3 samt 2005/06:N30 yrkandena 6, 7 och 12.

Reservation 8 (m)

Reservation 9 (mp)

7. Flyttning av ansvaret för kvotplikten

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat såvitt avser dels 4 kap. 1 §, dels förslaget att 4 kap. 10 § enligt nuvarande lydelse skall upphöra att gälla. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:154 punkt 1 i denna del och avslår motion 2005/06:N28 yrkande 4.

Reservation 10 (m, kd)

8. Undantag från kvotplikten för elintensiva företag

Riksdagen

a) antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat såvitt avser 4 kap. 4 § 3,

b) tillkännager för regeringen som sin mening vad utskottet anför.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:154 punkt 1 i denna del och avslår motionerna 2005/06:N27 yrkande 3, 2005/06:N28 yrkandena 6 och 7 samt 2005/06:N30 yrkande 11.

Reservation 11 (m, kd)

Reservation 12 (fp)

9. Övriga ändringar i lagen om elcertifikat

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat i den mån det inte omfattas av utskottets förslag till riksdagsbeslut i det föregående. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:154 punkt 1 i denna del.

10. Ändring i inkomstskattelagen

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229), dock med ändrad lydelse enligt utskottets förslag i bilaga 3. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:154 punkt 2.

11. Övriga motionsyrkanden

Riksdagen avslår motion 2005/06:N30 yrkandena 9 och 10.

Reservation 13 (mp) – motiveringen

Stockholm den 1 juni 2006

På näringsutskottets vägnar

Marie Granlund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Marie Granlund (s), Per Bill (m), Ingegerd Saarinen (mp), Nils-Göran Holmqvist (s), Eva Flyborg (fp)¹, Sylvia Lindgren (s), Berit Högman (s), Lennart Beijer (v), Karl Gustav Abramsson (s), Ulla Löfgren (m), Carina Adolfsson Elgestam (s), Yvonne Ångström (fp)², Anne Ludvigsson (s), Anne-Marie Pålsson (m), Lars Johansson (s), Mikael Oscarsson (kd) och Håkan Larsson (c).

¹⁻² Avstår från ställningstagande under punkterna 2–7, 9 och 10.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlas

dels proposition 2005/06:100 (2006 års ekonomiska vårproposition) såvitt gäller förslag rörande rätten att tilldelas elcertifikat för småskalig vattenkraft (punkterna 8 och 11),

dels proposition 2005/06:154 om förnybar el med gröna certifikat,

dels en motion som väckts med anledning av proposition 2005/06:100,

dels fyra motioner som väckts med anledning av proposition 2005/06:154,

dels fem motioner från allmänna motionstiden.

Upplysningar och synpunkter i ärendet har inför utskottet lämnats dels av företrädare för Svensk Energi, dels av företrädare för Sveriges Energiföreningars Riksorganisation (Sero). Skrivelser har inkommit från Naturskyddsföreningen i Dalarna, Preem Petroleum AB och Småkraftverkens Riksförening samt från en europeisk organisation för småskalig vattenkraft (European Small Hydropower Association).

Bakgrund

Den 1 maj 2003 infördes elcertifikatssystemet efter beslut av riksdagen tidigare under våren 2003 (prop. 2002/03:40, bet. 2002/03:NU6). Bestämmelser om systemet finns i lagen (2003:113) om elcertifikat. Syftet med lagen är att främja en kostnadseffektiv produktion av förnybar el. Jämfört med 2002 års nivå är målet att användningen av förnybar el skall öka med 10 TWh (terawattimmar) till år 2010.

Enligt systemet tilldelas den som producerar förnybar el kostnadsfritt elcertifikat av staten. Samtidigt är elanvändarna ålagda en skyldighet att förvärva elcertifikat i förhållande till elförbrukningen. Denna s.k. kvotplikt innebär att elanvändaren den 1 april varje år måste inneha ett visst antal elcertifikat i förhållande till sin elanvändning under det föregående året. Den som inte förfogar över tillräckligt antal elcertifikat måste betala en kvotpliktsavgift till staten, som överstiger priset för elcertifikat (under åren 2004 och 2005 var dock kvotpliktsavgiften maximerad till en viss nivå). En elanvändares kvotplikt skall i normalfallet hanteras av den elleverantör som levererar el till elanvändaren.

Sedan införandet av elcertifikatssystemet den 1 maj 2003 gäller att el som produceras med användning av vindkraft, solenergi, vågenergi, geotermisk energi, biobränslen och viss vattenkraft utgör certifikatberättigande elproduktion. Efter förslag av regeringen beslutade riksdagen i början av

år 2004 – med verkan från den 1 april 2004 – att även elproduktion som sker med användning av torv i godkända kraftvärmeverk skall berättiga till elcertifikat (prop. 2003/04:42, bet. 2003/04:NU8).

Statens energimyndighet har till uppgift att bl.a. godkänna anläggningar, registrera kvotpliktiga, fatta beslut om kvotpliktsavgifter samt i övrigt utöva tillsyn över systemet (tillsynsmyndighet), medan Affärsverket svenska kraftnät har ansvar för att driva elcertifikatsregistret och sköta kontoföringen av certifikat (kontoföringsmyndighet).

Propositionernas huvudsakliga innehåll

I *proposition 2005/06:154* föreslås olika ändringar i lagen om elcertifikat som syftar till att effektivisera elcertifikatssystemet med ökat fokus på nyinvesteringar. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2007.

Ambitionsnivån höjs till en ökning av användningen av förnybar el med 17 TWh till år 2016 jämfört med 2002 års nivå. Tilldelningen av elcertifikat planeras att upphöra vid utgången av år 2030. För tiden dessförinnan föreslås en begränsning av tilldelningsperioderna som bygger på om en anläggning är ny eller gammal i systemet. Nya produktionsanläggningar (fram till år 2016) garanteras tilldelning av elcertifikat under 15 sammanhängande år.

Produktionsanläggningar som tagits i drift före den 1 maj 2003 skall fasas ut ur systemet vid utgången av år 2014, om elproduktionen sker med biobränslen eller vindkraft och anläggningen har fått bidrag enligt den stödform som gällde före elcertifikatssystemets införande. Övriga anläggningar fasas ut vid utgången av år 2012. Regeringen gör vidare en bedömning av vilka biobränslen som fortsättningsvis skall vara certifikatberättigande.

Enligt regeringens förslag skall kvotplikten flyttas från elanvändarna till elleverantörerna, utom för elanvändare i den utsträckning de har använt el som de själva producerat, importerat eller köpt på den nordiska elbörsen och elanvändare som är elintensiva företag. En ny definition av elintensiva företag föreslås, vilken bygger på den mängd el som används i tillverkningsprocessen i förhållande till företagets försäljningsvärde.

Regeringen redovisar slutligen sin bedömning att den svenska elcertifikatsmarknaden på sikt bör utvecklas till en internationell marknad och att det är lämpligt att inför en kommande översyn år 2012 överväga en utvidgning av systemet.

I den *ekonomiska vårpropositionen* (prop. 2005/06:100) framläggs förslag om att den småskaliga vattenkraften skall undantas från elcertifikatssystemet. Även dessa lagändringar föreslås träda i kraft den 1 januari 2007. För vattenkraftsanläggningar som har en installerad effekt som inte är högre än 1 500 kW (kilowatt) skall rätten att tilldelas elcertifikat upphöra vid utgången av år 2010. Dock skall för anläggningar som tagits i drift

efter lagens ikraftträdande den 1 maj 2003, men före den 1 januari 2007, rätten att tilldelas certifikat upphöra två år senare, dvs. vid utgången av år 2012.

Utskottets överväganden

Allmänt om elcertifikatssystemet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör med hänvisning till Energimyndighetens översyn och den nu aktuella propositionen avslå motioner med allmänna synpunkter på elcertifikatssystemet.

Jämför reservationerna 1 (m), 2 (fp), 3 (kd) och 4 (mp).

Inledning

Utskottet behandlar inledningsvis ett antal motioner med allmänna synpunkter på elcertifikatssystemet. Motionerna har väckts dels med anledning av proposition 2005/06:154, dels under den allmänna motionstiden.

Motionerna

I motionerna 2005/06:N28 (m), 2005/06:N27 (fp) och 2005/06:N29 (kd) erinras om att Moderata samlingspartiet, Folkpartiet och Kristdemokraterna motsatte sig införandet av systemet med elcertifikat. Bland annat hävdas att elcertifikatssystemet är ett administrativt krångligt system och att andra styrmedel är att föredra.

Samtidigt konstateras i den förstnämnda motionen att marknadens aktörer nu har anpassat sig efter det nya systemet. Därför är det orimligt att omedelbart avskaffa systemet. I stället förordar motionärerna en successiv utfasning så att företag som investerat i förnybar elproduktion inte drabbas av alltför negativa konsekvenser. I motionen föreslås att regeringen skall anmodas att återkomma till riksdagen med förslag om en sådan avveckling av elcertifikatssystemet. I motion 2005/06:N441 (m) sägs att det inte finns några godtagbara skäl för att behålla stora subventionssystem för produktion av viss el, t.ex. genom tvingande subventioner via elcertifikat.

Förslag om en avveckling av elcertifikatssystemet framläggs också i motion 2005/06:N27 (fp). Enligt motionärerna bör tilldelningen av elcertifikat till anläggningar som för närvarande ingår i systemet upphöra vid utgången av år 2010, då kvotplikten enligt nu gällande bestämmelser skall upphöra. Någon förlängning av systemet bör inte genomföras. Anläggningar som tas i drift efter år 2006 skall enligt förslag i motionen inte tilldelas elcertifikat. Även i motion 2005/06:N436 (fp) föreslås en avveckling av elcertifikatssystemet.

En något annorlunda inställning i frågan redovisas i motion 2005/06:N29 (kd). Motionärerna säger sig ha respekt för att de flesta aktörerna på energimarknaden nu är inställda på att elcertifikatssystemet kommer att fin-

nas kvar under överskådlig tid. Med hänvisning till vikten av fasta spelregler inom energipolitiken föreslås i motionen ingen avveckling men väl en omfattande reformering av systemet med elcertifikat. Enligt motionärerna bör tilldelningen av elcertifikat differentieras bland produktionssystemen utifrån det marknadsmässiga behovet. Vidare anser de att systemet måste förenklas och administrationen minskas väsentligt. Riksdagen bör genom ett tillkännagivande till regeringen ställa sig bakom motionärernas krav på en snabb utredning av dessa frågor.

I motion 2005/06:N30 (mp) framhålls att det i princip finns två sätt att ”tvinga fram” förnybar energi, nämligen antingen genom att reglera kvantiteten (i form av ett certifikatsystem) eller genom att reglera priset för förnybar el (i form av ett s.k. fastprissystem). Fördelen med det förra systemet är att det lämnas till marknaden att välja på vilket sätt kvoten skall fyllas, vilket kan skapa kostnadseffektivitet. Ytterligare kostnadseffektivitet kan uppnås om elcertifikatsystemet internationaliseras, påpekar motionärerna samtidigt som de noterar att Norge har valt att inte gå med i ett gemensamt system med Sverige. Vidare hävdas i motionen att elcertifikatsystemet upplevs som instabilt; priserna för certifikaten kan när som helst rasa när Vattenfall AB släpper ut all sin certifikatberättigande el på marknaden, heter det i motionen.

Fördelen med fastprissystemet är att det för den som vill bygga t.ex. ett vindkraftverk kan ge en solid kalkyl att visa upp för den långivande banken. Emellertid känner motionärerna tveksamhet inför att nu förorda en avveckling av det införda elcertifikatsystemet – en avveckling skulle skapa ett ännu mer avvaktande investeringsklimat. Därför blir slutsatsen i motionen att efterlysa en förbättring och stabilisering av certifikatsystemet, t.ex. genom att staten garanterar ett minimipris för förnybar el. Riksdagen bör anmoda regeringen att tillsätta en utredning med uppdrag att dels utvärdera elcertifikatsystemet, dels överväga förändringar av systemet i enlighet med vad motionärerna förordar.

I motionen framställs vidare ett yrkande om att den kraftutbyggnad som följer av elcertifikatsystemet bör motsvaras av en lika stor minskning av elproduktionen i form av fossil kraft och kärnkraft. Dessutom efterlyser motionärerna större insatser för att minska elanvändningen – särskilt elvärmen – genom hushållning och effektivisering.

Vissa kompletterande uppgifter

Som tidigare nämnts gäller nu som mål för elcertifikatsystemet att användningen av förnybar el skall öka med 10 TWh till år 2010 jämfört med 2002 års nivå. Av propositionen framgår att användningen har ökat med sammanlagt ca 3,7 TWh under åren 2003–2005. Dessutom ingick 6,4 TWh förnybar el i systemet vid dess start i maj 2003.

På regeringens uppdrag har Statens energimyndighet gjort en första översyn av elcertifikatssystemet. Uppdraget, som genomfördes i två etapper, slutredovisades i november 2004 med rapporterna Översyn av elcertifikatssystemet, delrapport etapp 1 (ER 2005:08) och delrapport etapp 2 (ER 2005:09).

Energimyndigheten bedömer att de underliggande målen med systemet har goda förutsättningar att uppnås, dvs. att systemet skall ge stabila spelregler och rimliga villkor för befintliga anläggningar, samtidigt som det skall stimulera kostnadseffektivitet och nyetablering. I översynen konstateras emellertid att elcertifikatssystemet hittills inte lett till några omfattande investeringar i ny produktionskapacitet; den produktion som tillkommit är i första hand ett resultat av produktionsökningar i redan befintliga bränsleeldande anläggningar. Enligt myndigheten upplever aktörerna på marknaden systemet som inte tillräckligt långsiktigt och tillförlitligt med hänvisning till osäkerhet om systemets fortlevnad efter år 2010 samtidigt som det marknadsbaserade systemet upplevs som riskfyllt. Det finns risk för att målet om en ökning med 10 TWh förnybar el till år 2010 inte kommer att nås om inte systemet permanentas och långsiktiga kvoter fastställs. Energimyndigheten bedömer att den högsta rimliga potentialen för ny förnybar elproduktion är en ökning med ca 16 TWh till år 2012 respektive ca 19 TWh till år 2015, jämfört med 2002 års nivå.

Vidare redovisas i översynen att konsumenterna har fått betala mycket för stödet till förnybar el. Endast 49 % av de totala intäkterna från elcertifikatssystemet år 2003 gick till producenter av förnybar el. Till statskassan gick 34 % i form av moms och kvotpliktsavgifter, medan övriga 17 % stannade hos elleverantörerna i form av administrativa avgifter samt eventuell vinst. Det finns enligt Energimyndigheten en betydande risk för att elcertifikatssystemet tappar trovärdighet om endast en mindre del av det som konsumenterna betalar går till förnybara energikällor.

Energimyndighetens översyn resulterar i bl.a. följande rekommendationer:

- elcertifikatssystemet bör permanentas som en bestående del i den svenska politiken för ett uthålligt samhälle,
- ambitionsnivå och kvoter bör sättas så långt fram i tiden att de skapar rimliga investeringsvillkor för aktörerna i systemet,
- kvotplikten för fysiska personer bör läggas på elleverantörerna,
- priset för elcertifikat bör bakas in i elpriset till konsumenterna,
- det finns anledning att analysera införandet av en begränsning av tiden under vilken en anläggning kan erhålla elcertifikat och därmed en utfasning av befintliga anläggningar ur systemet.

Med utgångspunkt i Energimyndighetens utvärdering av elcertifikatssystemet gör regeringen sammanfattningsvis bedömningen att stödet till den förnybara elproduktionen har breddats och fördjupats i förhållande till tidigare stödssystem. Översynen visar emellertid att ytterligare förbättringar av systemet kan göras för att öka systemets långsiktiga effektivitet, funktion och måluppfyllelse, anför regeringen och framlägger i proposition 2005/06:

154 olika förslag med detta syfte. Till grund för regeringens förslag ligger också departementspromemorian Förslag om ett utvecklat elcertifikatssystem (Ds 2005:29) som tagits fram inom Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet. I promemorian föreslås bl.a. att ambitionen för systemet bör höjas till en ökning av produktionen av förnybar el med 15 TWh till år 2016 jämfört med 2002 års nivå.

Utskottets ställningstagande

En fortsatt omställning av energisystemet och en hög försörjningstrygghet är två viktiga skäl för att främja elproduktion med förnybara energikällor. Främjandet av sådan produktion har också betydelse i arbetet med att minska utsläppen av växthusgaser. Syftet med elcertifikatssystemet, som infördes den 1 maj 2003, är att främja en kostnadseffektiv produktion av förnybar el.

Som framgår av den tidigare redovisningen har Energimyndigheten genomfört en första översyn av systemet med elcertifikat. Enligt Energi-myndighetens bedömning finns det goda förutsättningar för att de underliggande målen med elcertifikatssystemet kan uppnås. Samtidigt pekar myndigheten på behovet av förändringar av systemet för att bl.a. öka dess långsiktiga effektivitet. Regeringen instämmer i Energimyndighetens bedömning och framlägger i propositionen olika förslag till förbättringar av systemet, till vilka utskottet återkommer i följande avsnitt. Enligt utskottets mening bör de här behandlade motionsyrkandena inte föranleda någon åtgärd av riksdagen; de avstyrks följaktligen.

Begränsningar i rätten att tilldelas elcertifikat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till begränsningar av den period under vilken en anläggning får tilldelas elcertifikat.

Jämför särskilda yttrandena 1 (m) och 2 (fp).

Propositionen

Som framgår av senare avsnitt föreslås i proposition 2005/06:154 att elcertifikatssystemet skall förlängas till år 2030. Samtidigt menar regeringen att ett ökat fokus bör sättas på drivkrafter till etablering av nya anläggningar för produktion av förnybar el. Det finns, påpekas det i propositionen, ett tydligt stödbehov för sådana investeringar. Dock varierar stödbehovet mellan de olika produktionsslagen, vilket innebär att med ett gemensamt elcertifikatspris kommer lönsamheten för investeringar i skilda produktionsslag att variera. Den grundläggande tanken med elcertifikatssystemet är att

priset på elcertifikaten skall spegla marginalkostnaden för en nyinvestering i den billigaste tillgängliga anläggningen för produktion av förnybar el. En följd av det är att de investeringar som är mest kostnadseffektiva och enklast att genomföra skall komma till stånd först. Emellertid kommer en successiv höjning av kvotnivåerna att skapa en större efterfrågan på elcertifikat, vilket medför att produktionsanläggningar med allt högre marginalkostnad kan byggas och bli lönsamma inom systemet.

Enligt regeringen bedöms elprisutvecklingen fram till år 2030 vara sådan att flertalet anläggningar inom elcertifikatssystemet blir kommersiellt lönsamma, varför dessa anläggningar saknar ett långsiktigt behov av stöd. Regeringen finner det därför rimligt att dessa anläggningar successivt fasas ut ur systemet. Därigenom kommer också de kvotpliktigas – och indirekt även konsumenternas – kostnader för elcertifikatssystemet att minska. Mot den bakgrunden framläggs i propositionen förslag om en begränsning av den tid under vilken anläggningar skall ha rätt att tilldelas elcertifikat. Begränsningen genomförs genom en ändring i lagen om elcertifikat (2 kap. 7 och 8 §§).

Efter en sammanvägning av olika faktorer och utifrån kravet på en lämplig avvägning mellan rimliga produktionsvillkor och god effektivitet i systemet bedömer regeringen att en tilldelningsperiod om 15 sammanhängande år är tillräckligt lång för huvuddelen av de tekniker som ingår i elcertifikatssystemet. En tilldelningsperiod om 15 år innebär att de anläggningar som tas i drift t.o.m. år 2015 kommer att ha samma möjligheter att tilldelas elcertifikat som andra anläggningar som har tagits i drift efter systemets start. För de anläggningar som tas i drift fr.o.m. år 2016 skall tilldelningen upphöra vid utgången av år 2030.

För de produktionsanläggningar som togs i drift innan systemet med elcertifikat infördes skall tilldelningsperioden bestämmas med hänsyn bl.a. till tidigare erhållet stöd. Regeringens argumentation tar sikte på att dessa anläggningar skall ha haft möjlighet till stöd i en omfattning som motsvarar de 15 år som nya anläggningar kommer att få. Förslaget i propositionen innebär att tilldelningsperioden för dessa äldre anläggningar, som alltså togs i drift före den 1 maj 2003, skall upphöra efter utgången av år 2014, om elen producerats med användande av biobränslen eller vindkraft och anläggningen fått investeringsstöd inom ramen för den kortsiktiga delen av 1997 års energipolitiska program. För övriga anläggningar som togs i drift före den 1 maj 2003 skall rätten att tilldelas elcertifikat upphöra vid utgången av år 2012.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ansluter sig till uppfattningen i propositionen att det bör införas begränsningar av tidsperioden under vilken certifikat kan tilldelas anläggningssinnehavarna. Det är rimligt att anta att flertalet anläggningar inom certifikatssystemet på sikt kommer att bli kommersiellt lönsamma och att

de därigenom kommer att sakna ett långsiktigt behov av stöd. Utfasningen medför att de kvotpliktigas – och därmed indirekt konsumenternas – kostnader för elcertifikatssystemet kan minska, då de slipper betala för kommersiellt självbärande anläggningar eller för anläggningar som under en längre tid har fått ett omfattande stöd genom certifikatssystemet eller andra stödformer. Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag till tilldelningsperioder, vare sig för nya produktionsanläggningar eller för de anläggningar som togs i drift före den 1 maj 2003. De nu aktuella förslagen till ändring i lagen om elcertifikat tillstyrks sålunda av utskottet.

Till frågan om elcertifikat för småskalig vattenkraft återkommer utskottet i det följande avsnittet.

Elcertifikat för småskalig vattenkraft

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör anta regeringens förslag om att den småskaliga vattenkraften skall undantas från elcertifikatssystemet i syfte att minska risken för en växande konflikt med de uppställda miljöpolitiska målsättningarna.

Jämför reservation 5 (m, kd, c).

Propositionen

Som redovisats inledningsvis berättigar viss vattenkraft till elcertifikat. Det gäller närmare bestämt produktion i följande anläggningar:

- en anläggning som var i drift vid utgången av april 2003 och som då hade en installerad effekt som inte var högre än 1 500 kW,
- en anläggning som togs ur drift före den 1 juli 2001 och som därefter tagits i drift efter utgången av år 2002,
- en anläggning som tagits i drift första gången efter utgången av år 2002.

I beredningen av proposition 2005/06:154 har också ingått att behandla frågan om en utfasning ur elcertifikatssystemet för småskaliga vattenkraftsanläggningar. Inom Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet har promemorian Den småskaliga vattenkraften i elcertifikatssystemet (dnr M2005/6595/E) tagits fram där förslag redovisas om att rätten att tilldelas elcertifikat för produktion i småskaliga vattenkraftsanläggningar skall upphöra efter utgången av år 2010. Frågan togs slutligen inte upp i nämnda proposition, men regeringen har senare återkommit till riksdagen i saken genom två lagförslag i 2006 års ekonomiska vårproposition (prop. 2005/06:100). Dessa lagförslag har därefter av finansutskottet överlämnats till näringsutskottet för samtidig behandling med förslagen i proposition 2005/06:154.

Enligt regeringens förslag i den ekonomiska vårpropositionen skall rätten att tilldelas elcertifikat upphöra att gälla efter utgången av år 2010 för el som producerats i en vattenkraftsanläggning som har en installerad effekt som inte överstiger 1 500 kW. Om en sådan anläggning har tagits i drift efter den 30 april 2003, men före den 1 januari 2007, skall rätten att tilldelas elcertifikat dock gälla till utgången av år 2012. Regeringen konstaterar i propositionen att det finns ett mycket stort antal nedlagda vattenkraftsanläggningar i Sverige och att det mot bakgrund av elcertifikatssystemet och den stigande elprisnivån har uppstått ett växande intresse för att återuppta elproduktionen i dessa anläggningar. Regeringen anser att det växande exploateringstrycket på de mindre vattendragen är olyckligt av miljöskäl. Bland annat hänvisas till att regeringen våren 2005 i en proposition om svenska miljömål (prop. 2004/05:150) framhöll att andelen helt opåverkade eller måttligt påverkade vattendrag är liten och att värdefulla eller potentiellt värdefulla vattendrag bör restaureras så att de biologiska och ekologiska värdena ökar. För att minimera risken för en växande konflikt med de uppställda miljöpolitiska målsättningarna bör, menar regeringen, den småskaliga vattenkraften undantas från elcertifikatssystemet genom en ny bestämmelse i lagen om elcertifikat (2 kap. 8 a §).

Motionerna

En kritisk inställning till regeringens förslag om att undanta den småskaliga vattenkraften från elcertifikatssystemet redovisas i motionerna 2005/06:N28 (m) och 2005/06:N29 (kd). I den förstnämnda motionen säger sig motionärerna ha svårt att förstå varför regeringen utan några sakliga skäl vill utesluta en värdefull förnybar energikälla från certifikatsystemet. Självfallet, fortsätter motionärerna, måste vattenkraftsprojekt noga prövas och vägas mot andra viktiga intressen såsom naturskydd, rekreationsintressen, främjande av biologisk mångfald m.m. Denna prövning bör emellertid enligt motionärerna göras utifrån gällande lagar och inte genom förändringar i elcertifikatssystemet. Liknande synpunkter och yrkanden om avslag på regeringens förslag beträffande den småskaliga vattenkraften framställs i motion 2005/06:Fi13 (m), som har väckts med anledning av den ekonomiska vårpropositionen. De två nu berörda yrkandena i motionen har överlämnats till näringsutskottet av finansutskottet.

I motion 2005/06:N29 (kd) anförs att det föreslagna bortfallet av el från småskalig vattenkraft – ca 2 TWh per år – sannolikt måste ersättas genom ökad elproduktion i kolkraft; varje småskalig vattenkraftsanläggning som avvecklas innebär därför sannolikt ökade utsläpp av koldioxid från elproduktion, bedömer motionärerna. De föreslår att riksdagen skall anmoda regeringen att utreda hur den småskaliga vattenkraften även framgent skall kunna tilldelas elcertifikat.

En positiv inställning till den småskaliga vattenkraften kommer också fram i två motioner från den allmänna motionstiden. I motion 2005/06:N425 (s) efterlyses förbättrade förutsättningar för vattenkraften och speciellt den småskaliga vattenkraften. Motionärerna lyfter fram vikten av långsiktiga regler för att investeringar och reinvesteringar av vattenkraften skall komma till stånd.

I motion 2005/06:N447 (kd) begärs dels en ökad satsning på små vattenkraftverk, dels en förenkling av det regelverk som styr dessa satsningar. Motionären anser att elcertifikatssystemet omgärdas av omfattande administration och byråkrati.

Regeringens förslag i den ekonomiska vårpropositionen får stöd i motion 2005/06:N30 (mp). Där sägs att småskalig vattenkraft ofta innebär en skada på naturen som är utan all proportion till nyttan av elen som produceras, och motionärerna framlägger förslag i linje med det som regeringen har redovisat i den ekonomiska vårpropositionen.

Vissa kompletterande uppgifter

Enligt uppgift i den ekonomiska vårpropositionen finns det för närvarande totalt 1 054 vattenkraftsanläggningar godkända för tilldelning av elcertifikat med en årlig elproduktion på sammanlagt 1,9 TWh. I princip alla dessa anläggningar (1 029 anläggningar) är småskaliga och fanns när elcertifikatssystemet infördes. Dessa anläggningar kommer alltså med regeringens förslag att fasas ut ur systemet vid utgången av år 2010.

Utskottets ställningstagande

I likhet med vad som sägs i bl.a. motionerna 2005/06:N425 (s) och 2005/06:N447 (kd) ser utskottet positivt på vattenkraften som en förnybar energikälla. Vattenkraften har varit och är till stort gagn för Sveriges samtliga elkonsumenter. Som redovisats i det föregående bidrar den småskaliga vattenkraften årligen med 1,9 TWh i anläggningar som för närvarande ingår i elcertifikatssystemet.

Det är samtidigt uppenbart att den höga elprisnivån tillsammans med elcertifikatssystemet har ökat intresset för att återstarta elproduktion i äldre nedlagda små vattenkraftsanläggningar men också för att bygga ut vattenkraft i opåverkade vattendrag. Utskottet har därför förståelse för regeringens argumentation för förslaget att begränsa tilldelningen av elcertifikat för den småskaliga vattenkraften. Syftet är alltså att minska risken för en växande konflikt med de uppställda miljöpolitiska målsättningarna.

De 25 nya anläggningar som har startats med stöd av elcertifikat sedan den 1 maj 2003 kommer att kunna få stöd till år 2012. Med regeringens förslag kommer de äldre vattenkraftsanläggningarna, förutom tidigare stöd, att tilldelas elcertifikat under sammanlagt 7 år och 8 månader, om de är i drift fram t.o.m. år 2010.

Mot den skisserade bakgrunden kommer utskottet till slutsatsen att riksdagen bör bifalla regeringens förslag om avveckling av elcertifikaten för den småskaliga vattenkraften. Därmed följer att utskottet avstyrker yrkandena i motionerna 2005/06:Fi13 (m), 2005/06:N28 (m) och 2005/06:N29 (kd) med krav på att elcertifikat även i fortsättningen skall tilldelas de aktuella vattenkraftsanläggningarna. Även motionerna 2005/06:N425 (s) och 2005/06:N447 (kd) bör avslås av riksdagen. Yrkandet i motion 2005/06:N30 (mp) blir tillgodosett med vad utskottet anfört och avstyrks dämed.

Övrigt om certifikatberättigande elproduktion

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden om att skogsbränslen skall berättiga till elcertifikat endast om de kommer från s.k. FSC-märkt skog och om att torv inte längre skall vara certifikatberättigande.

Jämför reservationerna 6 (mp) och 7 (mp).

Propositionen

Förutom elproduktion i vissa vattenkraftsanläggningar utgörs certifikatberättigande elproduktion av el som producerats med användning av vindkraft, solenergi, vågenergi, geotermisk energi och biobränslen samt sådan elproduktion som sker med användning av torv i godkända kraftvärmeverk. Närmare bestämmelser om vilka biobränslen som berättigar till elcertifikat finns i förordningen (2003:120) om elcertifikat. I proposition 2005/06:154 redovisar regeringen sin bedömning att det bör ske ett förtydligande av vilka biobränslen som skall berättiga till elcertifikat, främst med avseende på hanteringen av olika avfall. Bland annat påpekas att regeringen avser att ändra förordningen i syfte att förtydliga att biomassa i blandat hushållsavfall inte skall omfattas av elcertifikatssystemet. Enligt regeringen finns det inget stödbehov genom elcertifikatssystemet för denna hantering. Dessutom ger ett sådant stöd fel signaler när målet är att öka materialåtervinning och biologisk behandling. I samband med översynen av förordningen ämnar regeringen vidare pröva dels förslag från Energimyndigheten om att utöka och förtydliga förordningen med ett antal vegetabiliska oljor och bränslen, dels pröva förslag från Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) om att också vissa animaliska biprodukter skall berättiga till elcertifikat.

Motionerna

I motion 2005/06:N30 (mp) föreslås att endast sådana skogsbränslen som kommer från s.k. FSC-märkt skog skall vara certifikatberättigande. Det finns, påpekas det i motionen, en potential för ett ökat uttag av biobräns-

len inom ramen för vad naturen tål. Men, fortsätter motionärerna, det finns också en risk för ett miljömässigt förödande uttag av biomassa. FSC-certifierad skog är ett minikrav för att ett hållbart uttag skall kunna uppnås.

I detta sammanhang behandlar utskottet även ett yrkande i nyssnämnda motion med krav på att torv inte skall berättiga till elcertifikat. Om torv inte skulle gynnas genom elcertifikat och undantag i koldioxidlagstiftningen skulle torven till övervägande del ersättas med ”riktiga” biobränslen med minskade utsläpp av koldioxid som följd, förutser motionärerna. En liknande argumentation finns i motion 2005/06:N338 (mp, –) där det föreslås att torv skall behandlas som ett fossilt bränsle senast fr.o.m. år 2008 såväl i fråga om elcertifikat som i fråga om energi- och koldioxidbeskattningen.

Vissa kompletterande uppgifter

I proposition 2004/05:150 rörande svenska miljömål, som avlämnades till riksdagen i maj 2005, framhåller regeringen sin uppfattning att allt skogsbruk skall bedrivas enligt högt ställda miljöambitioner och sociala ambitioner och att detta skall redovisas. Ett sätt att göra det är att certifiera skogen enligt de program och standarder som i dag erbjuds. I det sammanhanget påpekas att merparten av statens eget skogsbruk är certifierat enligt de nationella reglerna för miljö- och rättvisemärkningen inom ramen för Forest Stewardship Council (FSC).

Vidare kan erinras om att regeringen våren 2004 tillsatte en kommitté med uppgift (dir. 2004:139) att göra en utvärdering och översyn av skogspolitiken. Kommittén (särskild utredare: landshövding Maggi Mikaelsson) skall redovisa resultatet av sitt arbete senast den 30 september 2006.

När det gäller torv framhåller regeringen i proposition 2005/06:154 att torven har fått en större omfattning som certifikatberättigande bränsle än vad som bedömdes tidigare. Förekomsten av torv och olika former av biomassa från blandat hushållsavfall har inneburit att betydligt fler certifikat än beräknat finns i omlopp. Detta har påverkat prisbildningen på elcertifikaten och viljan till investeringar.

Utskottet har nyligen behandlat motioner om torvnäringens situation i samband med behandlingen av en proposition om ursprungsgarantier för högeffektiv kraftvärmeel m.m. (bet. 2005/06:NU15). Motionerna tog främst sikte på förhållandet att torv behandlas som ett fossilt bränsle i handeln med utsläppsrätter. Utskottet redovisade bekymmer över utvecklingen för torvbranschen som i första hand orsakas av handeln med utsläppsrätter inom EU och anförde att det är angeläget med en långsiktigt hållbar lösning på branschens problem. Med hänvisning till ett pågående uppdrag hos ett antal myndigheter att analysera vissa ekonomiska, ekologiska och sociala aspekter i de regioner som bedriver torvbruk avstyrkte utskottet de då aktuella motionsyrkandena. I en reservation (fp, mp) anfördes att den positiva särbehandlingen av torv måste upphöra. Ett motionsyrkande liknande

det i motion 2005/06:N338 (mp, –) om att torv skall behandlas som ett fossilt bränsle behandlades av utskottet hösten 2004 (bet. 2004/05:NU3). Utskottet hänvisade till det då pågående arbetet med att se över torvens framtida roll i energisystemet. Motionen fick stöd i en reservation (m, fp, mp).

I Energimyndighetens översyn av elcertifikatssystemet (delrapport etapp 1) tas frågan om torvens roll inom systemet upp. Enligt de beräkningar som myndigheten gjort riskerar torv att marginaliseras som ett bränsle i energisystemet om det inte får någon form av stöd. I rapporten redovisas även olika skäl till att stödja torven. Alternativa, mer ändamålsenliga, stödformer för torv kan vara stöd till brytning av torv utifrån klassning av torvtäckters klimatpåverkan eller produktionsstöd med miljökrav, sägs det i rapporten.

Utskottets ställningstagande

Inledning

Utskottet behandlar först motionsyrkandet rörande skogsbränslen och därefter yrkandena beträffande torven som certifikatberättigande bränsle.

Elcertifikat för biobränslen

Enligt utskottets uppfattning bör yrkandet i motion 2005/06:N30 (mp) om att skogsbränslen skall berättiga till elcertifikat endast om de kommer från s.k. FSC-märkt skog inte föranleda något initiativ av riksdagen. Som tidigare nämnts fastställs genom förordning vilka biobränslen som berättigar till elcertifikat. Utskottet finner inget skäl för riksdagen att gå in och pröva dessa frågor och avstyrker följaktligen yrkandet i nyssnämnda motion.

Vad som redovisas i propositionen om behovet av förtydligande av vilka biobränslen som skall berättiga till elcertifikat ger inte anledning till någon kommentar från utskottets sida.

Elcertifikat för torv

Utskottet står fast vid sin uppfattning att torv bör berättiga till elcertifikat. Om torv skulle avföras från listan över certifikatberättigande bränslen skulle, som utskottet tidigare framhållit, torven som bränsle i kraftvärmeverken komma att konkurreras ut av kol. Effekten av en sådan ökad kolanvändning skulle bli ökande miljöstörande utsläpp. Utskottet avstyrker alltså de två här aktuella yrkandena i motionerna 2005/06:N30 (mp) och 2005/06:N338 (mp, –).

Kvotpliktens omfattning m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör anta regeringens förslag om att elcertifikatssystemet skall förlängas till år 2030 och att ambitionsnivån för systemet skall höjas till en ökning av den förnybara elproduktionen med 17 TWh till år 2016 (jämfört med 2002 års nivå).

Jämför reservationerna 8 (m) och 9 (mp).

Propositionen

Regeringen erinrar om att Energimyndighetens översyn visar att det finns förutsättningar att öka ambitionen i elcertifikatssystemet fram till år 2012 utöver det nu gällande målet. I syfte att öka effektiviteten och stabiliteten i systemet är det emellertid, menar regeringen, mer angeläget att fastställa ambitionsnivå och kvoter för en längre tidsperiod än att försöka tvinga fram en orealistiskt hög ambition till år 2012. Därför föreslås i propositionen, som tidigare nämnts, att elcertifikatssystemet skall förlängas till år 2030. Det nya målet för produktionen av förnybar el innebär en ökning med 17 TWh till år 2016 jämfört med 2002 års nivå. Detta innebär att den produktion av förnybar el som totalt ges stöd genom elcertifikatssystemet beräknas uppgå till 23,5 TWh vid utgången av år 2015 (inklusive den elproduktion som ingick när systemet påbörjades). I propositionen framläggs förslag till ändringar i lagen om elcertifikat (4 kap. 3 §) vad gäller kvotpliktens omfattning för åren 2011–2030 men också förslag om höjda kvoter för åren 2007–2010.

Det meddelas i propositionen att regeringen har påbörjat ett arbete för att förenkla och effektivisera tillståndsprövningen för förnybara energislag såsom vindkraft och biobränslen. En hög ambitionsnivå för elcertifikatssystemet ställer krav på åtgärder för att underlätta tillståndsgivningen för sådana energislag. Regeringen aviserar att en särskild kontrollstation skall genomföras under år 2008 för att studera effekterna av de åtgärder som vidtagits för att underlätta tillståndsgivningen. Om förutsättningarna att få till stånd utbyggnaden av förnybar el inte påtagligt förbättrats ämnar regeringen vidta nödvändiga åtgärder för att förbättra förutsättningarna. Därmed, sägs det i propositionen, skapas möjligheter för att senare fatta beslut om att höja ambitionsnivån inom systemet med upp till 2 TWh till år 2016.

Vidare redovisas regeringens bedömning att den långsiktiga utvecklingen av elcertifikatssystemet bör följas upp och utvärderas löpande. Dessa uppföljningar bör göras vart femte år med start vid en kontrollstation år 2012. I samband med denna kontrollstation bör även behovet av långsiktiga förutsättningar för att ytterligare öka den förnybara elproduktionen efter år 2016 övervägas.

Motionerna

Enligt förslag i motion 2005/06:N28 (m) bör ambitionsnivån för elcertifikatssystemet bestämmas till en ökning med 15 TWh till år 2016 jämfört med 2002 års nivå, dvs. 2 TWh lägre än vad regeringen föreslagit men i enlighet med vad som föreslogs i departementspromemorian (Ds 2005:29) som har legat till grund för propositionen. Motionärerna erinrar om att målet om en ökning med 15 TWh betraktas som ett ”mycket ambitiöst mål” i promemorian. Vidare saknar de i propositionen ett underlag för regeringens bedömning om en ökning med 17 TWh och en konsekvensanalys av förslaget. Motionen innehåller också ett särskilt yrkande om bristerna i underlaget för förslagen i den nu aktuella propositionen men även i många andra propositioner. Riksdagen föreslås ställa sig bakom motionärernas kritik av beslutsunderlaget och avsaknad av konsekvensanalyser i propositioner.

Det finns goda förutsättningar för att öka produktionen av förnybar el i Sverige, både för inhemskt bruk och export, anför det i motion 2005/06:N30 (mp). Motionärerna föreslår att målet för elcertifikatssystemet sätts till en ökning med 21 TWh till år 2016. I det målet har hänsyn tagits till motionärernas förslag om att torv och småskalig vattenkraft inte skall berättiga till elcertifikat.

Vidare föreslås i motionen att el som klassificeras med Svenska Naturskyddsföreningens beteckning Bra Miljöval skall undantas från kvotplikten. Det är orimligt att konsumenten får betala två gånger för samma sak, heter det i motionen. Där föreslås även att alla statliga förvaltningar och verk skall anmodas att köpa sådan el.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar regeringens förslag om en förlängning av elcertifikatssystemet t.o.m. år 2030. Därigenom skapas tillräckligt utrymme för stabilitet och långsiktighet för aktörernas investeringar. Vidare uppnås en tillräckligt lång planeringshorisont så att de kvotpliktiga aktörerna ges möjlighet att förutse utvecklingen och agera utifrån givna förutsättningar.

Av den inledande redovisningen i betänkandet framgår att Energimyndigheten i sin översyn av elcertifikatssystemet bedömde att den högsta potentialen för ny förnybar elproduktion är en ökning med 16 TWh till år 2012 respektive med 19 TWh till år 2015, i båda fallen jämfört med 2002 års nivå. I den promemoria från Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet som har legat till grund för propositionen angavs att ambitionen för systemet bör vara en höjning med 15 TWh till år 2016 jämfört med 2002 års nivå. I propositionen har den föreslagna ambitionen för år 2016 höjts med 2 TWh till 17 TWh. Regeringen har härvid bl.a. tagit hänsyn till förslag om förbättrade förutsättningar för vindkraftens utveckling som framlagts i proposition 2005/06:143.

Enligt utskottets mening förefaller den i propositionen redovisade ambitionsnivån väl avvägd. Nivån innebär att den elproduktion av förnybar el som totalt ges stöd från elcertifikatssystemet kommer att uppgå till ca 23,5 TWh år 2016, inklusive den elproduktion om 6,4 TWh som ingick i systemet vid dess start i maj 2003. Samtidigt ställer den höga ambitionsnivån krav på åtgärder för att underlätta tillståndsgivningen för ny produktion av förnybar el. Utskottet ser positivt på att en kontrollstation kommer att genomföras år 2008 för att se hur tillståndsgivningen fallit ut. Även den allmänna långsiktiga utvecklingen av elcertifikatssystemet bör självfallet löpande följas upp. Utskottet instämmer därför i regeringens bedömning att sådana utvärderingar bör ske vid återkommande översyner vart femte år, och utskottet noterar att nästa kontrollstation kommer att genomföras år 2012.

Sammantaget tillstyrker utskottet regeringens förslag rörande kvotperiodens längd och kvotpliktens omfattning. Av detta följer att utskottet avstyrker förslag i motionerna 2005/06:N28 (m) och 2005/06:N30 (mp) om lägre respektive högre ambitionsnivåer i systemet.

Också övriga här aktuella yrkanden i dessa motioner avstyrks av utskottet. Yrkandet i förstnämnda motion om brister i underlaget för riksdagens beslut i ärendet har utskottet svårt att förstå. Till grund för propositionen ligger bl.a. dels Energimyndighetens översyn av elcertifikatssystemet, dels en departementspromemoria från Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet om ett utvecklat elcertifikatssystem – vilka i båda fallen varit föremål för remissbehandling. Utskottet ser heller inget skäl för riksdagen att bifalla de två resterande yrkandena i motion 2005/06:N30 (mp) beträffande el klassificerad som Bra Miljöval. Om sådan el undantas från kvotplikten måste lämpligen ambitionsnivån sänkas i motsvarande mån. Att statliga myndigheter skulle åläggas att köpa sådan el kan utskottet inte finna motiverat.

Flyttning av ansvaret för kvotplikten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör anta regeringens förslag att kvotplikten, med vissa undantag, flyttas från elanvändarna till elleverantörerna.

Jämför reservation 10 (m, kd).

Propositionen

I linje med Energimyndighetens rekommendation föreslås i propositionen att ansvaret för kvotplikten flyttas från elanvändarna till elleverantörerna. Förslaget gäller dock inte för elanvändare i den utsträckning de har använt el som de själva producerat, importerat eller köpt på den nordiska elbörsen och inte heller för elanvändare som är elintensiva företag.

Enligt nu gällande lydelse av lagen om elcertifikat (4 kap. 10 §) får elleverantören ta ut ersättning för hanteringen av kvotplikten av de elanvändare vars kvotplikt leverantören hanterar. Denna ersättning skall anges särskilt på fakturan till elanvändaren. Med förslaget om flyttning av ansvaret för kvotplikten till elleverantören finns det enligt regeringen inte längre behov av denna bestämmelse om rätten att ta ut ersättning; den kostnad som kvotplikten medför blir en kostnad bland andra kostnader i elleverantörens näringsverksamhet. Därför föreslås att den aktuella bestämmelsen skall upphöra att gälla. Leverantörens kostnad för kvotplikten kommer därmed i fortsättningen (fr.o.m. den 1 januari 2007) att integreras i elpriset.

Motionen

Enligt vad som anförs i motion 2005/06:N28 (m) är det viktigt att de skatter och avgifter, inklusive kostnader för elcertifikaten, som drabbar konsumenterna synliggörs. Motionärerna föreslår därför att bestämmelsen om särredovisning av kostnaden för elcertifikaten på fakturan skall finnas kvar.

Utskottets ställningstagande

Även om elanvändaren har haft det formella ansvaret för kvotplikten har denna kvotplikt i normalfallet hanterats av elanvändarens elleverantör, med undantag främst för elanvändare i den s.k. elintensiva industrin. Elleverantörens hantering av kvotplikten har representerat endast en relativt liten kostnad i förhållande till elanvändarens totala elkostnad. Att flytta ansvaret för kvotplikten från elanvändaren till elleverantören innebär sålunda ingen stor förändring i sak, men det innebär en möjlighet till effektivisering av hanteringen av kvotplikten. Utskottet tillstyrker mot denna bakgrund regeringens förslag om att flytta kvotplikten från elanvändaren till elleverantören, med undantag för vissa angivna elanvändare.

Med förslaget i propositionen blir elleverantörens kostnad för hanteringen av kvotplikten en bland andra kostnader i näringsverksamheten. Liksom övriga kostnader bör denna kostnad bli föremål för elleverantörens överväganden om i vilken utsträckning den skall få genomslag på elpriset, som sätts i konkurrens på elmarknaden. Utskottet instämmer därför i regeringens uppfattning att den nuvarande bestämmelsen om att skyldighet att särredovisa ersättningen för hanteringen av kvotplikten blir överflödigt när ansvaret för kvotplikten flyttas till elleverantören. Det sagda innebär att utskottet tillstyrker de nu aktuella förslagen i propositionen och avstyrker det berörda yrkandet i motion 2005/06:N28 (m).

Undantag från kvotplikten för elintensiva företag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör anta regeringens förslag om en ny metod för att bestämma vilka elintensiva företag som skall undantas från kvotplikten. Den nya definitionen av elintensiva företag bygger på den mängd el som används i tillverkningsprocessen i förhållande till företagets försäljningsvärde. Samtidigt som detta förslag antas bör riksdagen – genom ett tillkännagivande – anmoda regeringen att undersöka om det finns anledning att utvidga undantaget till att möjliggöra för företag att välja alternativa sätt att mäta elintensiteten, t.ex. genom att mäta elförbrukningen i relation till företagets förädlingsvärde.

Jämför reservationerna 11 (m, kd) och 12 (fp).

Propositionen

El som använts i tillverkningsprocessen i elintensiv industri är undantagen från kvotplikten enligt en bestämmelse (4 kap. 2 § 3) i lagen om elcertifikat. Undantaget baseras på de aktuella industriernas branschtillhörighet. Denna grundar sig i sin tur på Svensk Näringsgrensindelning (SNI), som är en klassificering med utgångspunkt från de verksamheter som industrierna bedriver. Om en industri består av flera arbetsställen, tilldelas varje arbetsställe en SNI-kod. Undantaget beror därmed på vilken verksamhet som företaget bedriver på respektive arbetsställe. Enligt uppgift i propositionen omfattade undantaget under år 2004 ca 275 företag med en sammanlagd elanvändning om ca 40 TWh.

I propositionen konstateras att fördelen med detta undantagssystem är att det är välkänt och lätthanterligt för berörda parter. Den klara nackdelen är att branschens genomsnittliga elintensitet blir styrande. Detta medför att ett företag med hög elintensitet inte kan omfattas av undantaget om det tillhör en bransch med låg genomsnittlig elintensitet. På motsvarande sätt omfattas ett företag med låg elintensitet av undantaget om det tillhör en bransch med hög genomsnittlig elintensitet.

Regeringen menar att en undantagsregel som utgår från det enskilda företags elanvändning blir mer rättvis och ger en bättre träffsäkerhet än den nuvarande undantagsregeln. Genom att basera definitionen av elintensiteten på det enskilda företags elanvändning – i stället för branschtillhörigheten – uppnås en ökad precision i fråga om vilka företag som skall omfattas av undantaget. Vidare kommer företag (med motsvarande elintensitet) i olika branscher att behandlas på samma sätt.

Definitionen av elintensitet har utformats utifrån den genomsnittliga elanvändningen i de elintensiva företag som för närvarande omfattas av undantaget i förhållande till företagets försäljningsvärden. Enligt regeringen bör ett företag anses vara elintensivt om elanvändningen i tillverkningsproces-

sen uppgår till minst 40 MWh (megawattimmar) per miljon kronor av företagets försäljningsvärde. Detta ger ett mått på företagets specifika elanvändning ställd i relation till värdet av företagets produktion (försäljning). Att bara använda detta mått skulle emellertid kunna ge upphov till oönskade tröskeeffekter. Därför förelås en successiv nedtrappning av kvotplikten enligt följande förslag till undantagsregel (4 kap. 4 § 3):

Den el som använts i tillverkningsprocessen i elintensiva företag skall inte beaktas

- till 50 %, om elanvändningen per år är minst 40 MWh men lägre än 50 MWh för varje miljon kronor av företagets försäljningsvärde,
- till 75 %, om elanvändningen per år är minst 50 MWh men lägre än 60 MWh för varje miljon kronor av företagets försäljningsvärde,
- till 100 %, om elanvändningen per år är minst 60 MWh för varje miljon kronor av företagets försäljningsvärde.

Regeringen bedömer att fler företag än vad som nu är fallet kommer att omfattas av den nya undantagsregeln. Enligt uppgift i propositionen väntas antalet undantagna företag öka från ca 275 till ca 1 100 företag.

Motionerna

Avslag på regeringens förslag yrkas i motionerna 2005/06:N28 (m) och 2005/06:N27 (fp). I den förstnämnda motionen delar motionärerna regeringens bedömning att undantag baserade på branschkode kan bli godtyckligt, men de menar samtidigt att det är väsentligt att noggrant analysera följderna av den föreslagna förändringen liksom att belysa vilka alternativa definitioner som skulle kunna tillämpas. Riksdagen bör därför begära att regeringen återkommer med ett bättre underbyggt förslag.

Också i den senare motionen framhålls det olämpliga i att basera undantag på branschtillhörighet. Med hänvisning till framförda synpunkter från Jernkontoret anförs att också regeringens förslag leder till gränsdragningsproblem. Då motionärerna har föreslagit en avveckling av hela elcertifikatsystemet till utgången av år 2010 förordar de att de nuvarande reglerna om undantag baserade på branschtillhörighet behålls oförändrade.

I motion 2005/06:N30 (mp) argumenteras för att det egentligen är omotiverat med undantag från kvotplikten för elintensiva företag. Bland annat framhålls att skogsindustrin genom sin tillverkning har goda förutsättningar att skapa ett överskott av certifikatberättigande el och att petroleumraffinaderier av miljöskäl inte bör undantas. Om det emellertid av konkurrensskäl anses motiverat med ett undantag förordar motionärerna en ändrad definition av den elintensiva industrin. Också i denna motion hänvisas till hur den av regeringen föreslagna definitionen slår för delar av stålindustrin, närmare bestämt för tillverkare av rostfritt stål. Eftersom en stor del av försäljningsvärdet för rostfritt stål består av insatsvaror i form av legeringsämnen blir elanvändningen i förhållande till försäljningsvärdet lågt, trots att elkostnaden är betydande. Därför föreslås i motionen en kom-

plettering av definitionen av begreppet försäljningsvärde enligt följande. Om två produktionsprocesser inom en industrisektor är identiska och elintensiteten är densamma men där produkternas försäljningsvärde för respektive process skiljer sig åt som en följd av att den ena produktens egenskaper erfordrar ytterligare råvaror vars kostnader direkt leder till skillnaden mellan de båda produkternas försäljningsvärde skall nämnda ytterligare kostnader avräknas då försäljningsvärdet fastställs.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens uppfattning att den nuvarande undantagsregeln inte är den mest optimala. Som sägs i propositionen är det bättre om undantaget kan utgå från det enskilda företags elanvändning i stället för den nu tillämpade metoden med branschtillhörighet. Därigenom uppnås också att företag med liknande elintensitet i olika branscher kommer att behandlas på samma sätt. Med det syfte som gäller för elcertifikatssystemet är det vidare självklart att det är elintensitet och inte – som vissa remissinstanser pläderat för – energiintensitet som skall utgöra grunden för undantaget.

Den i propositionen förordade undantagsbestämmelsen utgår från elanvändningen i relation till företags försäljningsvärde och innebär en stegvis nedtrappning av kvotplikten. Utskottet ser stora fördelar med den föreslagna undantagsregeln; den är tydlig och enkel samt neutral mellan olika branscher. Dock följer det alltid med denna typ av undantag att företag anser sig vara förfördelade och hamna på ”fel” sida av gränsen för undantag. Så har också skett denna gång (synpunkter på förslaget har framförts av raffinaderi- och stålföretag). Samtidigt bör det konstateras att antalet företag som skulle komma att omfattas av undantaget ökar till ca 1 100 företag, att jämföra med det nuvarande antalet om ca 275 företag.

Enligt utskottets uppfattning talar övervägande skäl för att riksdagen bör anta regeringens förslag till ny undantagsbestämmelse. Emellertid bör riksdagen i samband med detta beslut anmoda regeringen att undersöka om det finns anledning att utvidga undantaget till att möjliggöra för företag att välja alternativa sätt att mäta elintensiteten i företaget. Utskottet tänker då närmast på alternativet att mäta elförbrukningen i relation till företags förädlingsvärde (och alltså inte försäljningsvärde).

Riksdagen bör sålunda genom ett tillkännagivande uppmana regeringen att utreda denna fråga och därefter så snart som möjligt återkomma till riksdagen med ett eventuellt förslag till komplettering av undantagsbestämmelsen. Med det anförda tillstyrker utskottet propositionen i nu aktuell del och avstyrker här behandlade motionsyrkanden.

Övriga ändringar i lagen om elcertifikat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör anta regeringens övriga förslag till ändringar i lagen om elcertifikat.

Propositionen

Utöver tidigare redovisade förslag till ändringar i ellagen framlägger regeringen i proposition 2005/06:154 förslag om ändringar i lagen rörande bl.a. möjlighet till förlängd period för tilldelning av elcertifikat, avregistrering av kvotpliktiga, inhämtande av statistik om elcertifikatssystemet, överklagande av vissa beslut samt införande av straffansvar för t.ex. vilseledande uppgiftslämnande i fråga om mängden använd el i en slutlig deklaration.

Inga motionsyrkanden har väckts beträffande dessa förslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inget att invända emot dessa förslag, som sålunda tillstyrks.

Ändring i inkomstskattelagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör – med korrigerad lydelse – anta regeringens förslag till ändring i inkomstskattelagen.

Propositionen

Förslaget om att ansvaret för kvotplikten i huvudsak skall flyttas från elanvändaren till elleverantören föranleder förslag i propositionen om en följdändring i inkomstskattelagen (1999:1229). Den aktuella lagbestämmelsen som föreslås bli ändrad (17 kap. 22 a §) berörs också av förslag i proposition 2005/06:153 om inkomskatteregler för vissa kytoenheter, som bereds av skatteutskottet. Riksdagens beslut med anledning av skatteutskottets betänkande (bet. 2005/06:SkU26) planeras komma att ske innan riksdagen fattar beslut i det ärende som näringsutskottet här bereder.

I det förslag till ändring i inkomstskattelagen som näringsutskottet har att bereda har regeringen emellertid i den föreslagna lydelsen av bestämmelsen – trots uttrycklig hänvisning till lydelsen i proposition 2005/06:153 – utgått från den nuvarande lydelsen och därmed de facto inte tagit hänsyn till det samtida förslaget till ändring i proposition 2005/06:153.

Inte heller beträffande regeringens nu aktuella förslag har några motioner väckts.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker den av regeringen föreslagna följdändringen i inkomstskattelagen. Dock bör riksdagen i sitt beslut beakta den ändring av den aktuella bestämmelsen som blir en följd av skatteutskottets förslag i betänkande 2005/06:SkU26. Riksdagen bör därför besluta om en ändring av lagbestämmelsen enligt utskottets förslag i bilaga 3.

Övriga motionsyrkanden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå övriga motionsyrkanden – rörande effekthöjningar i kärnkraftverk respektive prospektering av uran. Med hänvisning till att dessa yrkanden ligger klart utanför det nu aktuella ärendet om förändringar av elcertifikatssystemet avstår utskottet från att sakbehandla dessa frågor.

Jämför reservation 13 (mp).

Motionen

I två resterande yrkanden i motion 2005/06:N30 (mp) föreslås tillkännagivanden dels om att effekthöjningar i kärnkraftsreaktorer inte skall tillåtas, dels om att tillstånd för prospektering av uran inte skall lämnas.

Utskottets ställningstagande

De båda nu berörda yrkandena i motion 2005/06:N30 (mp), som även dessa har väckts med anledning av propositionen om förnybar el med gröna certifikat, ligger klart utanför det nu aktuella ärendet om förändringar av elcertifikatssystemet. Utskottet avstår därför från att sakbehandla yrkandena och föreslår att de inte skall föranleda någon åtgärd från riksdagens sida.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Allmänt om elcertifikatssystemet, punkt 1 (m)

av Per Bill (m), Ulla Löfgren (m) och Anne-Marie Pålsson (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 1. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:N28 yrkande 1 och 2005/06:N441 yrkande 15 och avslår motionerna 2005/06:N27 yrkandena 1, 2, 4 och 5, 2005/06:N29 yrkande 1, 2005/06:N30 yrkandena 1, 2 och 8 samt 2005/06:N436 yrkande 10.

Ställningstagande

Vi vill först erinra om att företrädarna i utskottet för Moderata samlingspartiet, Folkpartiet och Kristdemokraterna motsatte sig införandet av systemet med elcertifikat (bet. 2002/03:NU6). Bland annat anförde de att systemet skulle komma att omgärdas av omfattande administration och byråkrati. Av redovisningen i det föregående framgår mycket riktigt att konsumenterna genom certifikatssystemet har fått betala ett överpris för stödet till förnybar el: av de totala intäkterna från elcertifikatssystemet år 2003 gick endast knappt hälften – 49 % – till producenterna av förnybar el; resterande del av intäkterna gick till statskassan (34 % !) respektive till elleverantörerna (17 %).

Förutom att systemet är administrativt krångligt och ineffektivt, gäller dessutom numera att ytterligare ett system som påverkar den förnybara elproduktionen har införts, nämligen handeln med utsläppsrätter. Genom att förnybar el är koldioxidneutralt är anläggningar för sådan elproduktion inte belagda med krav på utsläppsrätter. Enligt vår mening är det olyckligt att ovanpå handeln med utsläppsrätter tillämpa andra styrsystem med samma eller liknande syfte. Följden blir dels onödigt höga elpriser, dels risk för översubvention av de energislag som ingår i elcertifikatssystemet.

Samtidigt har marknadens aktörer nu börjat anpassa sig efter det system för elcertifikat som infördes den 1 maj 2003. Vi finner det därför orimligt att avskaffa systemet med omedelbar verkan. I stället förordar vi att elcertifikatssystemet skall fasas ut, men på ett sådant sätt att företag som investerat i förnybar elproduktion med stöd från elcertifikaten inte skall

drabbas av alltför negativa konsekvenser. Riksdagen bör begära att regeringen återkommer till riksdagen med ett sådant förslag om utfasning av certifikatsystemet. Det sagda innebär att vi tillstyrker här aktuella yrkanden i motionerna 2005/06:N28 (m) och 2005/06:N441 (m). Övriga berörda motionsyrkanden bör avslås av riksdagen.

2. Allmänt om elcertifikatsystemet, punkt 1 (fp)

av Eva Flyborg (fp) och Yvonne Ångström (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår proposition 2005/06:154 och tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 2. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:N27 yrkandena 1, 2, 4 och 5 samt 2005/06:N436 yrkande 10, bifaller delvis motionerna 2005/06:N28 yrkande 1 och 2005/06:N441 yrkande 15 och avslår motionerna 2005/06:N29 yrkande 1 och 2005/06:N30 yrkandena 1, 2 och 8.

Ställningstagande

Vi vill först erinra om att företrädarna i utskottet för Moderata samlingspartiet, Folkpartiet och Kristdemokraterna motsatte sig införandet av systemet med elcertifikat (bet. 2002/03:NU6). Bland annat anförde de att systemet skulle komma att omgärdas av omfattande administration och byråkrati. Av redovisningen i det föregående framgår mycket riktigt att konsumenterna genom certifikatsystemet har fått betala ett överpris för stödet till förnybar el: av de totala intäkterna från elcertifikatsystemet år 2003 gick endast knappt hälften – 49 % – till producenterna av förnybar el; resterande del av intäkterna gick till statskassan (34 % !) respektive till elleverantörerna (17 %).

Enligt vår mening måste förnybara energikällor – liksom andra energislag – klara energimarknadens konkurrens utan omfattande subventioner. Elcertifikatsystemet osynliggör subventionerna till den förnybara elproduktionen, genom att kostnaden flyttas från statsbudgeten direkt till elkonsumenterna. Som tidigare nämnts är systemet ineffektivt och förenat med betydande administration – med insatser från såväl myndigheter som aktörerna på marknaden. I den nu aktuella propositionen framläggs dessutom förslag som ytterligare komplicerar systemet genom att olika regler för skilda energikällor införs i systemet. De återkommande ändringarna i systemet leder därutöver till att det skapas en osäkerhet på marknaden (och hos långivare till investerare i förnybar el) om systemets varaktighet. Vi menar därtill att stödsystemet inte helt är utformat med hänsyn till energikällornas miljöeffekter. Det är t.ex. orimligt att torv, som är att betrakta som ett fossilt bränsle, gynnas i systemet.

Vår slutsats blir därför att systemet med elcertifikat måste avvecklas så snart det är möjligt. För det första bör anläggningar som tas i drift fr.o.m. nästa år inte tilldelas elcertifikat. Anläggningar som nu ingår i systemet bör tilldelas elcertifikat t.o.m år 2010, då kvotplikten enligt nu gällande bestämmelser skulle upphöra. Därmed kommer hela elcertifikatssystemet att upphöra vid utgången av sistnämnda år.

Riksdagen bör med avslag på propositionen anmoda regeringen att under hösten 2006 återkomma till riksdagen med förslag om avveckling av elcertifikatssystemet i enlighet med vad vi här har anfört och med vad som förordas i motionerna 2005/06:N27 (fp) och 2005/06:N436 (fp) i nu berörda delar. Det sagda ligger också delvis i linje med vad som föreslås i motionerna 2005/06:N28 (m) och 2005/06:N441 (m). Övriga här aktuella motionsyrkanden bör avslås av riksdagen.

3. Allmänt om elcertifikatssystemet, punkt 1 (kd)

av Mikael Oscarsson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 3. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:N29 yrkande 1 och avslår motionerna 2005/06:N27 yrkandena 1, 2, 4 och 5, 2005/06:N28 yrkande 1, 2005/06:N30 yrkandena 1, 2 och 8, 2005/06:N436 yrkande 10 och 2005/06:N441 yrkande 15.

Ställningstagande

Jag vill först erinra om att företrädarna i utskottet för Moderata samlingspartiet, Folkpartiet och Kristdemokraterna motsatte sig införandet av systemet med elcertifikat (bet. 2002/03:NU6). Bland annat hävdade de att systemet skulle komma att omgärdas av omfattande administration och byråkrati. Av redovisningen i det föregående framgår mycket riktigt att konsumenterna genom certifikatsystemet har fått betala ett överpris för stödet till förnybar el: av de totala intäkterna från elcertifikatssystemet år 2003 gick endast knappt hälften – 49 % – till producenterna av förnybar el; resterande del av intäkterna gick till statskassan (34 % !) respektive till elleverantörerna (17 %).

Enligt min mening måste Sverige ha en energipolitisk utveckling i samklang med övriga Europa. Sverige bör vara pådrivande inom EU för framtagande av ambitiösa mål för förnybar energi. Vi bör vidare i förhandlingar med andra länder sträva efter att på sikt utforma ett gemensamt system för främjande av förnybar energi. I en sådan förhandling måste regeringen vara beredd att ompröva elcertifikatssystemet med syfte att nå en internationell överenskommelse i frågan.

Även om jag har kritiska synpunkter på systemet med elcertifikat har jag samtidigt noterat att de flesta aktörerna nu är inställda på att systemet kommer att finnas kvar under en överskådlig period. Mot denna bakgrund och med hänsyn till vikten av fasta spelregler inom energipolitiken menar jag att det inte är möjligt att i nuläget avveckla certifikatsystemet. I stället förordar jag, i överensstämmelse med vad som föreslås i motion 2005/06:N29 (kd), en reformering av systemet med syfte att uppnå en differentiering mellan de förnybara energislagen; de nuvarande elcertifikaten har inneburit en ren vinst för redan existerande verksamhet, medan certifikaten inom andra produktionsslag inte räckt till för att göra dessa marknadsmässigt konkurrenskraftiga. Jag anser att tilldelningen av certifikat måste differentieras bland produktslagen så att systemet fungerar på ett mer effektivt sätt utifrån syftet med systemet.

Riksdagen bör anmoda regeringen att i samarbete med energisektorns parter utreda och lägga fram förslag om ett mer differentierat certifikatsystem i enlighet med det anförda. Därigenom skulle det aktuella yrkandet i nyssnämnda motion bli tillgodosett. Övriga här behandlade motioner avstyrks i berörda delar.

4. Allmänt om elcertifikatsystemet, punkt 1 (mp)

av Ingegerd Saarinen (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 4. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:N30 yrkandena 1, 2 och 8 samt avslår motionerna 2005/06:N27 yrkandena 1, 2, 4 och 5, 2005/06:N28 yrkande 1, 2005/06:N29 yrkande 1, 2005/06:N436 yrkande 10 och 2005/06:N441 yrkande 15.

Ställningstagande

Det svenska energisystemet bör enligt min mening genomgå en total omställning till elproduktion baserad på förnybara energislag. Det finns två principiella metoder att förändra energisystemet så att ohållbara energikällor fasas ut och mer hållbara fasas in. Den ena metoden är att staten pekar ut vad som skall bort, nämligen fossila bränslen och kärnkraft. Förearen betalar, t.ex. genom miljöskatter eller genom administrativa styrmedel. I takt med att den gamla elproduktionen fasas ut, uppstår en efterfrågestyrd marknad för förnybar kraft. Den andra metoden är att bestämma vilka förnybara energikällor staten anser önskvärda, t.ex. vindkraft, och att en sådan utbyggnad drivs fram genom någon form av åtgärd.

Enligt min mening är en kombination av dessa metoder att föredra. Effekten på marknaden blir starkare om båda metoderna kan användas. Jag menar därför, i linje med vad som sägs i motion 2005/06:N30 (mp), att det är viktigt att den kraftutbyggnad som följer av systemet med elcertifikat åtföljs av ett instrument för att fasa ut lika stor mängd el från fossil kraft och kärnkraft. Vidare är det, som framhålls i motionen, av stor vikt att insatserna för hushållning och effektivisering av el, särskilt elvärme, bedrivs med större kraft än hittills.

Ett sätt att tvinga fram förnybar energi är att utnyttja reglerade kvantiteter. Systemet med elcertifikat innebär att staten kommanderar fram ett visst utbud av förnybar el, vilket ligger i linje med svensk tradition. Det var så vattenkraften och kärnkraften byggdes ut. Detta är lämpligt om syftet är att bygga ut elproduktionen. Det är inte lika lämpligt om syftet är att ersätta ett produktionssätt med ett annat. En annan metod att tvinga fram förnybar el – som många andra länder, däribland Tyskland, har valt – är att reglera priset genom någon form av fastprissystem för förnybar energi.

Som sägs i nyssnämnda motion har systemet med elcertifikat i princip den fördelen att det lämnas till marknaden att välja på vilket sätt kvoten skall uppfyllas. Detta skulle kunna vara kostnadseffektivt. Emellertid måste jag konstatera, som också Energimyndigheten har noterat, att systemet med elcertifikat hittills inte har lett till några omfattande investeringar i ny produktionskapacitet. Den produktion som tillkommit är i första hand ett resultat av produktionsökningar i redan befintliga biobränsleeldade anläggningar. Trots relativt hög prisnivå på certifikaten och höga elpriser har endast begränsade nyinvesteringar genomförts. Det är uppenbart att tänkbara investerare (och bankerna) upplever systemet med elcertifikat som instabilt och osäkert. Någon internationell certifikatmarknad synes inte heller vara på gång.

Även om jag i det föregående har framfört kritik mot elcertifikatssystemet är jag i dagsläget inte beredd att förorda en avveckling av systemet. Det skulle kunna medföra ett ännu mer avvaktande investeringsklimat. Där emot anser jag, med instämmande i vad som föreslås i motion 2005/06:N30 (mp), att systemet kan förbättras och stabiliseras genom att staten inför ett garanterat minimipris för den förnybara elproduktionen. En sådan komplettering av systemet har för övrigt även föreslagits av Världsnaturfonden i samarbete med vissa företag på energiområdet.

Enligt min mening bör regeringen låta utreda en sådan komplettering av elcertifikatssystemet. I utredarens uppgifter bör också ingå att utvärdera den hittillsvarande verksamheten med elcertifikat och studera liknande system i andra länder med hänsyn till resultat och kostnadseffektivitet. Riksdagen bör i ett uttalande till regeringen ställa sig bakom vad jag här har anfört. Därmed tillstyrks motion 2005/06:N30 (mp) i nu aktuella delar. Övriga här behandlade motionsyrkanden bör avslås av riksdagen.

5. Elcertifikat för småskalig vattenkraft, punkt 3 (m, kd, c)

av Per Bill (m), Ulla Löfgren (m), Anne-Marie Pålsson (m), Mikael Oscarsson (kd) och Håkan Larsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen

a) avvisar de av regeringen i proposition 2005/06:100 framlagda förslagen till dels lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat, dels lag om ändring i lagen (2006:000) om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat, b) antar det i proposition 2005/06:154 framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat såvitt avser 2 kap. 9 och 10 §§ samt 6 kap. 6 §.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:154 punkt 1 i denna del och motionerna 2005/06:Fi13 yrkandena 1 och 2, 2005/06:N28 yrkande 5 och 2005/06:N29 yrkande 2, bifaller delvis motionerna 2005/06:N425 och 2005/06:N447 yrkandena 1 och 2 samt avslår proposition 2005/06:100 punkterna 8 och 11 samt motion 2005/06:N30 yrkande 3.

Ställningstagande

I likhet med vad som sägs i flertalet av de här aktuella motionerna ser vi positivt på vattenkraften som en förnybar energikälla. Vattenkraften har varit och är till stort gagn för Sveriges samtliga elkonsumenter. Den småskaliga vattenkraftens bidrag till elförsörjningen är inte oväsentligt. Som redovisats i det föregående uppgår den årliga elproduktionen i anläggningar som för närvarande ingår i elcertifikatssystemet till ca 1,9 TWh.

Systemet med elcertifikat syftar till att främja förnybar elproduktion. Mot den bakgrunden har vi svårt att förstå varför den värdefulla småskaliga vattenkraften skall uteslutas ur elcertifikatssystemet. Som sägs i bl.a. motion 2005/06:N28 (m) måste självfallet vattenkraftsprojekt nogga prövas och vägas mot andra viktiga intressen, såsom naturskydd, rekreationsintressen och främjande av biologisk mångfald. Genom miljöprövning kan de uppställda miljöpolitiska målsättningarna upprätthållas och skyddsvärda vattendrag bevaras oexploaterade. Denna prövning måste emellertid ske enligt gällande lagar och inte genom förändringar i elcertifikatssystemet.

Riksdagen bör därför med bifall till de aktuella yrkandena i motionerna 2005/06:Fi13 (m), 2005/06:N28 (m) och 2005/06:N29 (kd) avslå regeringens förslag i den ekonomiska vårpropositionen om avveckling av certifikatssystemet för den småskaliga vattenkraften. Vad vi anfört ligger delvis i linje med vad som förordas i motionerna 2005/06:N425 (s) och 2005/06:N447 (kd). Av det sagda följer att vi avstyrker nu behandlad del av motion 2005/06:N30 (mp).

6. Elcertifikat för bibränslen, punkt 4 (mp)

av Ingegerd Saarinen (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 6. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:N30 yrkande 5.

Ställningstagande

Med instämmande i vad som föreslås i motion 2005/06:N30 (mp) anser jag att endast sådan skog som kommer från s.k. FSC-certifierat skogsbruk (dvs. skog som är miljöcertifierad enligt det certifieringssystem som tillämpas av den internationella organisationen Forest Stewardship Council, FSC) bör komma i fråga för elcertifikat. Kraven på returbränsle måste vara så höga att spridningen av tungmetaller och t.ex. dioxiner inte ökar till följd av orena bränslen.

Det finns en potential för ett ökat bibränsleuttag, inom ramen för vad naturen tål, men det finns också en risk för ett miljömässigt förödande uttag av biomassa. Uttag från enbart FSC-certifierad skog är ett minimikrav på vad som kan sägas vara ett hållbart uttag. Större delen av den svenska bolagsägda skogen är FSC-certifierad, och denna certifiering ökar också i andra länder. Om skogsbränsle från FSC-certifierade skogsägare blir elcertifikatsberättigande, bör detta leda till att ännu mer skog certifieras, såväl i Sverige som i länder varifrån Sverige importerar skogsbränsle.

Riksdagen bör genom ett tillkännagivande till regeringen ställa sig bakom vad jag här har anfört.

7. Elcertifikat för torv, punkt 5 (mp)

av Ingegerd Saarinen (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 7. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:N30 yrkande 4 och 2005/06:N338 yrkande 9.

Ställningstagande

Enligt min uppfattning, och i linje med vad som sägs i motionerna 2005/06:N30 (mp) och 2005/06:N338 (mp, –), bör torven inte behandlas som ett förnybart bränsle. Torv är ett fossilt, koldioxidemitterande bränsle och klassificeras som ett sådant av såväl EU och OECD som FN:s klimatpanel

(IPCC). Av denna anledning bör torven behandlas som ett fossilt bränsle. Om dagens särbehandling av torven, genom rätten till elcertifikat och genom koldioxid- och energibeskattningen, upphör kommer torven, enligt min bedömning, till allra största delen att ersättas med bibränslen.

Riksdagen bör, med hänvisning till det anförda och med bifall till nämnda motionsyrkanden, genom ett uttalande tydliggöra sin mening för regeringen att torv framgent skall behandlas som ett fossilt bränsle vad gäller såväl certifikatberättigande som i fråga om energi- och koldioxidbeskattning. Regeringen bör bl.a. lägga fram förslag till erforderlig ändring av lagen om elcertifikat.

8. Kvotpliktens omfattning m.m., punkt 6 (m)

av Per Bill (m), Ulla Löfgren (m) och Anne-Marie Pålsson (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen

- a) tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i reservation 8,
- b) avvisar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat såvitt avser 4 kap. 3 §.

Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:N28 yrkandena 2 och 3 samt avslår proposition 2005/06:154 punkt 1 i denna del och motion 2005/06:N30 yrkandena 6, 7 och 12.

Ställningstagande

Som tidigare nämnts har Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet i en promemoria inför utarbetandet av propositionen förordad – med hänvisning till Energimyndighetens bedömning – en ambitionsnivå för certifikatsystemet om 15 TWh ny förnybar elproduktion till år 2016 (jämfört med 2002 års nivå). Nivån innebär att den elproduktion av förnybar el som totalt ges stöd från elcertifikatssystemet kommer att uppgå till ca 21,5 TWh år 2016, inklusive den elproduktion om 6,4 TWh som ingick i systemet vid dess start i maj 2003. Detta måste betraktas som ett mycket ambitiöst mål. Regeringen har emellertid i propositionen utan någon egentlig motivering höjt ambitionsnivån från 15 till 17 TWh. Inte heller redovisas i propositionen någon konsekvensanalys av den förhöjda nivån. I avsaknad av motivering för och konsekvensanalyser av regeringens förslag bör riksdagen ansluta sig till Energimyndighetens och departementets bedömning och fastställa ambitionsnivån till 15 TWh. Kvotpliktens omfattning bör justeras i enlighet med denna nivå. Regeringen bör anmodas att återkomma till riksdagen under hösten 2006 med förslag om ändrade kvotplikter utifrån denna ambitionsnivå.

Det sagda innebär att vi tillstyrker det aktuella yrkandet i motion 2005/06:N28 (m) om ambitionsnivå för kvotplikten och avstyrker motsvarande yrkande i motion 2005/06:N30 (mp). Vi instämmer vidare i kritiken i förstnämnda motion mot underlaget i denna proposition men också i flertalet andra propositioner. Om riksdagen skall ges en reell möjlighet att pröva regeringens förslag måste beslutsunderlaget i propositioner bli betydligt mer utförligt. I den nu aktuella propositionen finns t.ex. ingen analys av de samhällsekonomiska kostnaderna eller av de miljömässiga vinsterna av elcertifikatssystemet. Regeringen ger med andra ord inget underlag till riksdagen för att bedöma om förslaget är bra eller dåligt. I det tillkännagivande som vi här föreslår bör därför också ingå en kritik mot det bristande underlaget i propositionerna.

Slutligen bör riksdagen avslå de två resterande yrkandena i motion 2005/06:N30 (mp) beträffande el klassificerad som Bra Miljöval. Om sådan el undantas från kvotplikten måste lämpligen ambitionsnivån sänkas i motsvarande mån. Att statliga myndigheter skulle åläggas att köpa sådan el kan vi inte finna motiverat.

9. Kvotpliktens omfattning m.m., punkt 6 (mp)

av Ingegerd Saarinen (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen

- a) tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 9,
- b) avvisar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat såvitt avser 4 kap. 3 §.

Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:N30 yrkandena 6, 7 och 12 samt avslår proposition 2005/06:154 punkt 1 i denna del och motion 2005/06:N28 yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

Enligt min mening finns det goda förutsättningar för att öka produktionen av förnybar elproduktion i Sverige, både för inhemskt bruk och för export. Vid en jämförelse med t.ex. vindkraftens omfattning i Tyskland framstår det som uppenbart att Sverige – med sin yta, sina vindförhållanden och sina relativt begränsade konflikter om markanvändningen – har en stor potential för en kraftigt utbyggd produktion av förnybar el. Mot den bakgrunden menar jag att den i propositionen föreslagna ambitionsnivån om en ökning av den förnybara elproduktionen med 17 TWh till år 2016 är alltför blygsam och försiktig. I stället bör den i motion 2005/06:N30 (mp) föreslagna nivån om 21 TWh sättas som utgångspunkt för kvotplikten.

Vidare instämmer jag i de övriga här aktuella förslagen i nyssnämnda motion. Sålunda bör el som klassificeras med Svenska Naturskyddsföreningens beteckning Bra Miljöval undantas från kvotplikten. Som sägs i motionen är det orimligt att konsumenten skall behöva betala två gånger för samma sak. Därutöver bör alla statliga förvaltningar och verk åläggas att köpa sådan el. Om regeringen har en verklig vilja att fasa ut kärnkraft och fossila bränslen, bör den föregå med gott exempel och anmoda samtliga myndigheter och affärsverk att köpa miljömärkt el.

Regeringen bör uppmanas att återkomma till riksdagen under hösten 2006 med förslag om ändrade kvotplikter utifrån den förhöjda ambitionsnivå som jag här har förordat och med hänsyn till förslaget om miljömärkt el. Därigenom skulle de nu aktuella yrkandena i motion 2005/06:N30 (mp) bli tillgodosedda. Motion 2005/06:N28 (mp) avstyrks däremot i berörd del.

10. Flyttning av ansvaret för kvotplikten, punkt 7 (m, kd)

av Per Bill (m), Ulla Löfgren (m), Anne-Marie Pålsson (m) och Mikael Oscarsson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen

- a) antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat såvitt avser dels 4 kap. 1 §, dels förslaget att 4 kap. 10 § enligt nuvarande lydelse skall upphöra att gälla,
- b) tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 10.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:154 punkt 1 i denna del och motion 2005/06:N28 yrkande 4.

Ställningstagande

Vi har inget att erinra mot att ansvaret för kvotplikten flyttas från elanvändaren till elleverantören; i praktiken hanteras kvotplikten i normalfallet av elleverantören. Dock menar vi – i enlighet med vad som föreslås i motion 2005/06:N28 (m) – att det är av betydelse att konsumenten på elfakturan kan se vilka skatter och avgifter som är pålagda elpriset. Kostnaden för elcertifikat – vare sig det är elanvändaren eller elleverantören som hanterar kvotplikten – är en tvingande kostnad som kan jämföras med skatter och avgifter. Mot denna bakgrund anser vi att kravet på särredovisning av kostnaden för elcertifikaten på fakturan bör finnas kvar. Regeringen bör anmodas att återkomma till riksdagen under hösten 2006 med ett kompletterande lagförslag som säkerställer denna särredovisning.

11. Undantag från kvotplikten för elintensiva företag, punkt 8 (m, kd)

av Per Bill (m), Ulla Löfgren (m), Anne-Marie Pålsson (m) och Mikael Oscarsson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen

- a) tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 11,
- b) avvisar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat såvitt avser 4 kap. 4 § 3.

Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:N27 yrkande 3 och 2005/06:N28 yrkandena 6 och 7, bifaller delvis motion 2005/06:N30 yrkande 11 och avslår proposition 2005/06:154 punkt 1 i denna del.

Ställningstagande

Vi instämmer i regeringens uppfattning att det är olämpligt att basera undantaget från kvotplikten på branschtillhörighet. Samtidigt är det av stor vikt att noggrant analysera följderna av den förändring som regeringen föreslår och att belysa de alternativa definitioner för undantaget som skulle kunna tillämpas. Det förslag till nytt undantagssystem som framläggs i propositionen är enligt vår mening dåligt belyst.

Mot denna bakgrund instämmer vi i förslaget i motion 2005/06:N28 (m) om att riksdagen bör begära att regeringen återkommer till riksdagen i frågan med ett bättre underbyggt förslag. Tills vidare bör det nuvarande undantagssystemet tillämpas. Med det anförda tillstyrker vi alltså det nu aktuella yrkandet i motion 2005/06:N28 (m). Det sagda överensstämmer också med avslagsyrkandet i motion 2005/06:N27 (fp) och delvis med motsvarande yrkande i motion 2005/06:N30 (mp).

12. Undantag från kvotplikten för elintensiva företag, punkt 8 (fp)

av Eva Flyborg (fp) och Yvonne Ångström (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avvisar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat såvitt avser 4 kap. 4 § 3.

Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:N27 yrkande 3 och 2005/06:N28 yrkande 6 och avslår proposition 2005/06:154 punkt 1 i denna del och motionerna 2005/06:N28 yrkande 7 och 2005/06:N30 yrkande 11.

Ställningstagande

Vi instämmer i regeringens uppfattning om att det är olämpligt att basera undantaget från kvotplikten på branschtillhörighet. Samtidigt gäller att den föreslagna nya undantagsbestämmelsen ställer till med nya avgränsningsproblem, bl.a. för tillverkare av rostfritt stål. Vår bedömning är vidare att aktörerna på marknaden har anpassat sig till det nuvarande undantagssystemet och att ett byte av system skulle riskera att skapa ytterligare oro och övergångsproblem.

Mot denna bakgrund och med hänvisning till att vi i det föregående har förordat en avveckling av elcertifikatssystemet till utgången av år 2010 menar vi att riksdagen bör avvisa regeringens förslag om ett nytt undantagssystem och därmed behålla nuvarande undantagsbestämmelser baserade på branschtillhörighet. Med det anförda tillstyrker vi det nu aktuella yrkandet i motion 2005/06:N27 (fp). Det sagda överensstämmer också med avslagsyrkandet i motion 2005/06:N28 (m). Övriga här behandlade motioner avstyrks i berörda delar.

13. Övriga motionsyrkanden, punkt 11 – motiveringen (mp)

av Ingegerd Saarinen (mp).

Ställningstagande

I de två nu aktuella yrkandena i motion 2005/06:N30 (mp) föreslås riksdagen göra tillkännagivanden dels om att effekthöjningar i kärnkraftsreaktorer inte skall tillåtas, dels om att tillstånd för prospektering av uran i Sverige inte skall lämnas. Jag instämmer i båda dessa förslag. Effekthöjningar i befintliga kärnkraftverk medför ett ökat beroende av kärnkraft och minskad efterfrågan på förnybar el. Jag har senast under hösten 2005 ställt mig bakom ett liknande krav i en reservation (3) till utskottets budgetbetänkande på energiområdet (bet. 2005/06:NU3 s. 62). Vidare menar jag att möjligheten till prospektering efter uran förstärker intrycket av att Sverige kommer att fortsätta sitt kärnkraftsprogram. Därför bör det i minerallagen (1991:45) klargöras att tillstånd till prospektering efter uran inte får lämnas.

Utskottsmajoriteten har valt att inte sakbehandla de båda yrkandena med hänvisning till att de ligger utanför det nu aktuella ärendet om ändringar i lagen om elcertifikat. Med anledning därav avstår jag från att i detta betänkande yrka bifall till yrkandena. Från Miljöpartiets sida kommer vi dock att återkomma till dessa krav genom nya motioner under den allmänna motionstiden hösten 2006.

Särskilda yttranden

1. Deltagande i utskottets behandling av ärendet (m)

Per Bill (m), Ulla Löfgren (m) och Anne-Marie Pålsson (m) anför:

Vi har i det inledande avsnittet i betänkandet ställt oss bakom – i reservation 1 – motioner (m) med krav på att elcertifikatssystemet skall fhasas ut och föreslagit att regeringen skall anmodas att återkomma till riksdagen med förslag om en sådan utfasning. Om riksdagen emellertid inte skulle besluta i enlighet med denna reservation finns det anledning att pröva regeringens förslag i proposition 2005/06:154 med syfte att öka långsiktigheten i systemet och därmed skapa mer stabila investeringsförutsättningar på marknaden. Vi har därför valt att inte avstå från att delta i utskottets behandling av regeringens förslag i propositionen.

2. Deltagande i utskottets behandling av ärendet (fp)

Eva Flyborg (fp) och Yvonne Ångström (fp) anför:

Vi har i det inledande avsnittet i betänkandet ställt oss bakom – i reservation 2 – motioner (fp) med krav på en snabb avveckling av elcertifikatssystemet och föreslagit att regeringen skall anmodas att återkomma till riksdagen under hösten 2006 med förslag om en sådan avveckling. Mot denna bakgrund deltar vi inte i huvuddelen av övriga beslut i betänkandet rörande förslagen till förändringar av certifikatssystemet (punkterna 2–7, 9 och 10).

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Proposition 2005/06:100

Proposition 2005/06:100 2006 års ekonomiska vårproposition:

8. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat (avsnitt 3.3 och 7.2.19).
11. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:000) om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat (avsnitt 3.6 och 7.2.19).

Följdmotion med anledning av prop. 2005/06:100

2005/06:Fi13 av Mikael Odenberg m.fl. (m):

1. Riksdagen avslår förslag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat (punkt 8).
2. Riksdagen avslår förslag om ändring i lagen (2006:000) om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat (punkt 11).

Proposition 2005/06:154

Proposition 2005/06:154 Förnybar el med gröna certifikat:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

Följdmotioner med anledning av prop. 2005/06:154

2005/06:N27 av Eva Flyborg m.fl. (fp):

1. Riksdagen avslår regeringens förslag om begränsningar i rätten att tilldelas certifikat (2 kap. 7–10 §§ med tillhörande konsekvensändringar i lagen om elcertifikat).
2. Riksdagen avslår regeringens förslag att förlänga kvotplikten (ändring i tabellen i 4 kap. 3 § i lagen om elcertifikat).
3. Riksdagen avslår regeringens förslag om undantag från kvotplikten för elintensiva företag.

4. Riksdagen beslutar att ändra lagen om elcertifikat så att nya anläggningar inte tilldelas några elcertifikat, och att detta skall gälla från den 1 januari 2007.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utveckla hela elcertifikatssystemet till utgången av år 2010.

2005/06:N28 av Per Bill m.fl. (m):

1. Riksdagen begär att regeringen återkommer till riksdagen med ett förslag att utveckla elcertifikatssystemet i enlighet med vad som anges i motionen.
2. Riksdagen beslutar att kvotplikten skall beräknas utifrån en ambition om 15 TWh förnybar el 2016.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om bristerna i beslutsunderlaget i denna, och många andra, propositioner.
4. Riksdagen beslutar att särredovisningen av kostnaden för elcertifikat skall finnas kvar i konsumenternas fakturor.
5. Riksdagen beslutar att småskalig vattenkraft, liksom tidigare, skall vara berättigad till elcertifikat och justerar kvotplikterna med hänsyn till detta.
6. Riksdagen avslår regeringens förslag till lagändring i den del som avser undantag från kvotplikten för elintensiva företag.
7. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag till lagändring avseende undantag från kvotplikten för elintensiva företag i enlighet med vad som anges i motionen.

2005/06:N29 av Mikael Oscarsson m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda ett differentierat certifikatssystem.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utdelningen av elcertifikat också skall gälla småskalig vattenkraftsproduktion.

2005/06:N30 av Ingegerd Saarinen m.fl. (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det är viktigt att den kraftutbyggnad som följer av elcertifikaten åtföljs av ett instrument för att fasa ut minst lika stor andel fossil kraft och kärnkraft.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att hushållning och effektivisering, särskilt av elvärmen, drivs med betydligt större kraft än hittills.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att vattenkraft inte skall berättiga till elcertifikat.

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att torv inte skall berättiga till certifikat.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skogsbränslen endast skall vara elcertifikatsberättigade om de kommer från FSC-märkt skog.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen anmodar alla statliga förvaltningar och verk att köpa grön el, enligt Naturskyddsföreningens kriterier för Bra Miljöval.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Bra Miljöval-märkt el undantas från kvotplikt.
8. Riksdagen begär att regeringen tillsätter en utredning för att utvärdera elcertifikatssystemet och bedöma dess framtid samt jämför systemet med fastprissystem och överväger möjligheter att delvis närma det svenska systemet till ett fastprissystem.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen i fortsättningen skall säga nej till ansökningar om effekthöjning i kärnkraftsreaktorer.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att minerallagen ändras så att tillstånd för prospektering av uran inte kan ges.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att definitionen av elintensiv industri ändras enligt vad som anförs i motionen.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kvotplikten bör omfatta 21 TWh till 2016.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005

2005/06:N338 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp, –):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att torv behandlas som ett fossilt bränsle senast från 2008 vad gäller såväl elcertifikat som energi- och koldioxidbeskattning.

2005/06:N425 av Kurt Kvarnström och Barbro Hietala Nordlund (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förbättra förutsättningarna för vattenkraften och speciellt den småskaliga vattenkraften.

2005/06:N436 av Eva Flyborg m.fl. (fp):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avskaffa elcertifikatssystemet.

2005/06:N441 av Per Bill m.fl. (m):

15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om elcertifikatssystemet.

2005/06:N447 av Dan Kihlström (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att stimulera satsningen på små vattenkraftverk.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en förenkling av regelverket.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Proposition 2005/06:154

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2003:113) om elcertifikat¹
dels att 4 kap. 10 §, 6 kap. 12 § och punkt 3 i övergångsbestämmelserna skall upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 4 kap. 4 § skall utgå,

dels att nuvarande 4 kap. 1–3 §§ skall betecknas 4 kap. 3–5 §§,

dels att nuvarande 4 kap. 4 § skall betecknas 4 kap. 1 §,

dels att nuvarande 4 kap. 5–9 §§ skall betecknas 4 kap. 6–10 §§,

dels att 6 kap. 13–15 §§ skall betecknas 6 kap. 12–14 §§,

dels att rubrikerna närmast före de nuvarande 4 kap. 1, 8 och 9 §§ skall sättas närmast före de nya 4 kap. 3, 9 och 10 §§,

dels att rubrikerna närmast före de nuvarande 6 kap. 14 och 15 §§ skall sättas närmast före de nya 6 kap. 13 och 14 §§,

dels att 1 kap. 1 och 2 §§, 2 kap. 1 och 5 §§, 3 kap. 2 §, 5 kap. 1 och 3 §§, 6 kap. 6–10 a §§, 7 kap. 1 § samt 8 kap. 1 och 2 §§ skall ha följande lydelse,

dels att de nya 4 kap. 1, 3–10 §§ och 6 kap. 12–14 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas åtta nya paragrafer, 2 kap. 7–10 §§, 4 kap. 2 § och 6 kap. 7 a–7 c §§, av följande lydelse,

dels att det närmast före de nya 2 kap. 7 §, 4 kap. 6 och 7 §§ och 6 kap. 7 a § skall införas nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §²

Lagens ändamål är att främja produktion av elektricitet med användande av förnybara energikällor och torv (förnybar el). I detta syfte innehåller lagen bestämmelser om dels en rätt för producenter av förnybar el att bli tilldelade elcertifikat av staten, dels en skyldighet för elanvändare att inneha elcertifikat i förhållande till sin *förbrukning* av el.

Lagens ändamål är att främja produktion av elektricitet med användande av förnybara energikällor och torv (förnybar el). I detta syfte innehåller lagen bestämmelser om dels en rätt för producenter av förnybar el att bli tilldelade elcertifikat av staten, dels en skyldighet för *elleverantörer och vissa elanvändare* att inneha elcertifikat i förhållande till sin *försäljning respektive användning av el (kvotplikt)*.

¹ Senast lydelse av övergångsbestämmelserna 2004:98.

² Senaste lydelse 2004:98.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*2 §³

I denna lag används följande beteckningar med den betydelse som här anges:

1. förnybar energikälla: vindkraft, solenergi, vågenergi, geotermisk energi, biobränslen och vattenkraft,

2. elcertifikat: ett av staten utfärdat bevis om att en megawattimme förnybar el har producerats med iakttagande av bestämmelserna i denna lag och i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen,

3. certifikatberättigad producent: en innehavare av en godkänd produktionsanläggning för förnybar el,

4. elleverantör: den som yrkesmässigt levererar el som har producerats av honom själv eller av någon annan,

5. kvotplikt: *en elanvändares skyldighet att den 1 april varje år inneha elcertifikat i förhållande till sin förbrukning av el under det föregående kalenderåret (beräkningsåret), och*

5. *elintensivt företag: ett företag som bedriver tillverkning och som i denna process under ett kalenderår använder minst 40 megawattimmar el för varje miljon kronor av försäljningsvärdet av företagets produktion.*

6. *hantering av kvotplikt: att köpa elcertifikat, att ge in deklaration till tillsynsmyndigheten och att den 1 april varje år inneha elcertifikat i förhållande till sin förbrukning av el under det föregående kalenderåret samt de övriga åtgärder som är förknippade med nämnda uppgifter.*

2 kap.

1 §

Berättigad att bli tilldelad elcertifikat är innehavaren av en enligt 5 § godkänd produktionsanläggning där el produceras med användande av en eller flera av följande förnybara energikällor:

1. vindkraft,

2. solenergi,

3. vågenergi,

4. geotermisk energi, eller

5. biobränslen, *enligt de närmarre föreskrifter som meddelas av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten.*

5. biobränslen.

Om flera produktionsanläggningar för vindkraft finns i närheten

³ Senaste lydelse 2004:98.

Nuvarande lydelse

Elcertifikat får bara tilldelas för produktion av förnybar el som sker i en produktionsanläggning som har godkänts av tillsynsmyndigheten.

Godkännande skall meddelas på skriftlig ansökan från anläggningens innehavare om anläggningen uppfyller kraven i 1, 1 a eller 2 § eller innehavaren medges rätt till tilldelning av elcertifikat enligt 3 § samt anläggningen har utrustning för sådan mätning och rapportering som anges i 4 § första stycket.

Föreslagen lydelse

av varandra och gemensamt matar in el på ledningsnätet, skall de anses som separata anläggningar vid tillämpningen av denna lag.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om vad som avses med biobränslen i första stycket 5.

5 §

Ett godkännande skall meddelas efter skriftlig ansökan från anläggningens innehavare, om

1. anläggningen uppfyller kraven i 1, 1 a eller 2 § eller innehavaren medges rätt till tilldelning av elcertifikat enligt 3 § eller 9 § första stycket, och

2. anläggningen har utrustning för sådan mätning och rapportering som anges i 4 § första stycket.

Begränsningar i rätten att tilldelas elcertifikat

7 §

För produktionsanläggningar som för första gången har tagits i drift före den 1 maj 2003 har producenten inte rätt att tilldelas elcertifikat

1. efter utgången av år 2014, om elen produceras med användande av biobränslen eller vindkraft och statligt bidrag till en investering eller ombyggnad i anläggningen har getts efter den 15 februari 1998 enligt ett program för vissa investeringar inom energiområdet, eller

2. i andra fall än de som avses i 1, efter utgången av år 2012.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse**8 §*

För produktionsanläggningar som för första gången har tagits i drift efter den 30 april 2003 har producenten inte rätt att tilldelas elcertifikat

1. när femton år har gått från det att tilldelningen började, eller

2. om tilldelningen har börjat år 2016 eller senare, efter utgången av år 2030.

9 §

Om en tilldelningsperiod till följd av 7 eller 8 § har löpt ut får tillsynsmyndigheten, efter ansökan av produktionsanläggningens innehavare, medge denne rätt att tilldelas elcertifikat, om det i fråga om anläggningen gjorts sådana omfattande ombyggnader eller andra investeringar att anläggningen skall anses som en ny anläggning. En sådan ansökan om medgivande skall ske samtidigt med en ny ansökan om godkännande enligt 5 §.

En certifikatberättigad producent som medgetts tilldelning enligt första stycket har rätt att tilldelas elcertifikat under femton sammanhängande år från det att den nya tilldelningen började, dock längst till utgången av år 2030.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om de åtgärder som krävs för att en anläggning skall anses som ny.

10 §

Har en certifikatberättigad producent varit förhindrad att tilldelas elcertifikat får tillsynsmyndigheten, om det finns synnerliga skäl, efter ansökan av producen-

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

ten medge en förlängning av en tilldelningsperiod som följer av 7, 8 eller 9 § andra stycket. En sådan förlängning skall motsvara den tid producenten har varit förhindrad att tilldelas elcertifikat, dock längst till utgången av år 2030.

3 kap.

2 §

Elcertifikatsregistret skall bestå av certifikatkonton, som skall läggas upp för certifikatberättigade producenter och för dem som *hant*erar kvotplikten och har registrerats enligt 4 kap. 6 eller 7 §.

Elcertifikatsregistret skall bestå av certifikatkonton, som skall läggas upp för certifikatberättigade producenter och för dem som *är kvot*pliktiga och har registrerats enligt 4 kap. 7 eller 8 §.

4 kap.

4 §

En elanvändares kvotplikt skall hanteras av den eller de elleverantörer som levererar el till elanvändaren. Om flera elleverantörer har sålt el till samma elanvändare skall varje elleverantör hantera den del av elanvändarens kvotplikt som beräknas på leverantörens försäljning av el till elanvändaren.

Första stycket gäller inte

1. elanvändare i den utsträckning de förbrukat el som de själva producerat, importerat, eller köpt på den nordiska elbörsen,

2. elanvändare som förbrukat sådan el som avses i 2 § 3, samt

3. elanvändare som anmält till tillsynsmyndigheten att de själva vill hantera sin kvotplikt.

1 §

Kvotpliktiga är

1. elleverantörer som levererar el till elanvändare,

2. elanvändare i den utsträckning de har använt el som de själva producerat, importerat eller köpt på den nordiska elbörsen, och

3. elintensiva företag.

2 §

Den som är kvotpliktig skall den 1 april varje år inneha elcertifikat i förhållande till sin försäljning respektive användning av el under det föregående kalenderåret (beräkningsåret).

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse**1 §*

Kvotplikten för en elanvändare omfattar ett visst antal elcertifikat i förhållande till elanvändarens förbrukning av el enligt vad som framgår av följande tabell.

Beräkningsår för kvotplikt	Antal elcertifikat per förbrukad MWh el
2003	0,074
2004	0,081
2005	0,104
2006	0,126
2007	0,141
2008	0,153
2009	0,160
2010	0,169

3 §

Kvotplikten beräknas enligt vad som framgår av följande tabell.

Beräkningsår för kvotplikt	Antal elcertifikat per såld eller använd MWh el
2003	0,074
2004	0,081
2005	0,104
2006	0,126
2007	0,151
2008	0,163
2009	0,170
2010	0,179
2011	0,156
2012	0,161
2013	0,089
2014	0,094
2015	0,097
2016	0,111
2017	0,111
2018	0,111
2019	0,112
2020	0,112
2021	0,113
2022	0,106
2023	0,094
2024	0,090
2025	0,083
2026	0,075
2027	0,067
2028	0,059
2029	0,050
2030	0,042

Om den beräknade kvotplikten inte omfattar elcertifikat till ett fullt heltal, skall antalet avrundas till närmaste heltal. Kvotplikten skall dock alltid omfatta minst ett elcertifikat.

Om en elanvändares kvotplikt hanteras av en eller flera elleverantörer enligt 4 § första stycket,

Vid beräkningen av en elleverantörs kvotplikt skall leverantörens försäljning av el anses mot-

Nuvarande lydelse

skall elanvändarens förbrukning av el anses motsvara den mängd el för vilken elanvändaren fakturerats av leverantören. Detsamma gäller den elförbrukning som sker hos elanvändare som avses i 4 § andra stycket 2 och 3.

2 §

Vid beräkning av kvotplikten beaktas inte följande *sorters* el.

1. El som matats in på det elektriska nätet i syfte att upprätthålla nätets funktion (förlustel).

2. El som en *leverantör* har levererat till en *förbrukare* utan ersättning i enlighet med ett avtal om intrångsersättning. Detta gäller dock bara om leveransen sker vid en lägre effekt än 50 kilowatt (frikraft).

3. El som *förbrukats* i tillverkningsprocessen i *stål- och metallverk, massa- och pappersindustrin, träskiveindustrin, baskemikalieindustrin, gruvindustrin, cementindustrin eller petroleumraffinaderier*.

Föreslagen lydelse

svara den mängd el som leverantören har fakturerat elanvändare under beräkningsåret och som inte omfattas av en elanvändares kvotplikt.

Vid beräkningen av en elanvändares kvotplikt skall den del av användningen som består av el som köpts från en elleverantör anses motsvara den mängd el som elanvändaren fakturerats för under beräkningsåret.

4 §

Vid beräkning av kvotplikten beaktas inte följande el.

2. El som en *elleverantör* har levererat till en *elanvändare* utan ersättning i enlighet med ett avtal om intrångsersättning. Detta gäller dock bara om leveransen sker vid en lägre effekt än 50 kilowatt (frikraft).

3. El som *har använts* i tillverkningsprocessen i *ett elintensivt företag, såvitt avser*

a) 50 procent av den använda elen, om elanvändningen är minst 40 megawattimmar men lägre än 50 megawattimmar för varje miljon kronor av försäljningsvärdet av företagets produktion under beräkningsåret,

b) 75 procent av den använda elen, om elanvändningen är minst 50 megawattimmar men lägre än 60 megawattimmar för varje miljon kronor av försäljningsvärdet av företagets produktion under beräkningsåret, eller

c) 100 procent av den använda elen, om elanvändningen är minst 60 megawattimmar för varje miljon kronor av försäljningsvärdet av företagets produktion under beräkningsåret.

Nuvarande lydelse

4. El som en elanvändare själv producerat och *förbrukat*, om produktionsanläggningens generator har en märkeffekt om högst 50 kilowatt.

5. El som har *förbrukats* i produktionen av el (hjälpkraft).

3 §

Om en elanvändare producerar förnybar el för egen *förbrukning* utan att bestämmelsen i 2 kap. 4 § första stycket iakttas, får det antal elcertifikat *som han vore berättigad att bli tilldelad* om bestämmelsen hade iakttagits *räknas bort från kvotplikten*, dock bara om den producerade elen deklarerats enligt 8 §.

5 §

Skyldigheten att hantera kvotplikten inträder

1. när en elleverantör som avses i 4 § första stycket påbörjar leveranser av el,

2. när en sådan elanvändare som avses i 4 § andra stycket 1 eller 2 påbörjar förbrukningen av sådan el som avses i de nämnda punkterna, och

3. *beträffande en elanvändare som avses i 4 § andra stycket 3, vid början av det kalenderår då denne enligt anmälan enligt 6 § andra stycket skall börja hantera sin kvotplikt.*

Föreslagen lydelse

4. El som en elanvändare själv *har* producerat och *använt*, om produktionsanläggningens generator har en märkeffekt om högst 50 kilowatt.

5. El som har *använts* i produktionen av el (hjälpkraft).

5 §

Om en elanvändare producerar förnybar el för egen *användning* utan att bestämmelsen i 2 kap. 4 § första stycket iakttas, får det antal elcertifikat *räknas bort från kvotplikten* som *elanvändaren skulle ha haft rätt till* om bestämmelsen hade iakttagits, dock bara om den producerade elen deklarerats enligt 9 § eller 6 kap. 7 c § första stycket.

Kvotpliktens inträde

6 §

Kvotplikten inträder

1. när en elleverantör som avses i 1 § 1 börjar leverera elen,

2. när en elanvändare som avses i 1 § 2 börjar använda elen, och

3. när ett elintensivt företag har uppnått den *elanvändning som anges i 1 kap. 2 § 5.*

Nuvarande lydelse

6 §

Den som hanterar kvotplikten enligt 4 § första stycket eller andra stycket 1 eller 2 skall skriftligen anmäla sig hos tillsynsmyndigheten senast två veckor efter det att skyldigheten att hantera kvotplikten inträdde.

En elanvändare som enligt 4 § andra stycket 3 själv vill hantera sin kvotplikt skall skriftligen anmäla det till tillsynsmyndigheten. En sådan anmälan skall avse ett eller flera kalenderår. Denna anmälan skall ges in senast den 1 oktober året före det kalenderår då elanvändarens hantering av kvotplikten skall börja.

När anmälan gjorts enligt första eller andra stycket skall den som anmälan avser registreras hos tillsynsmyndigheten, om inte något sådant förhållande föreligger som anges i fjärde stycket.

Om en sådan avgift som avses i 6 kap. 12 § inte kommit in till myndigheten senast den 1 oktober skall anmälan om registrering avvisas. Om en registrering redan skett, skall i stället registreringen upphävas.

7 §

Om tillsynsmyndigheten har välgrundad anledning att anta att någon som skall hantera kvotplikten enligt 4 § första stycket eller andra stycket 1 eller 2 inte har anmält sig för registrering enligt 6 § första stycket, skall myndigheten registrera denne. Innan sådan registrering sker, skall den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

*Föreslagen lydelse***Registrering**

7 §

Den som är kvotpliktig skall skriftligen anmäla sig hos tillsynsmyndigheten senast två veckor efter det att kvotplikten inträdde.

När anmälan gjorts skall den som anmälan avser registreras hos tillsynsmyndigheten.

8 §

Om tillsynsmyndigheten har en välgrundad anledning att anta att någon är kvotpliktig utan att ha anmält sig för registrering enligt 7 §, skall myndigheten registrera denne. Innan en sådan registrering sker, skall den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

Nuvarande lydelse

8 §

Den som *hanterar kvotplikten* skall senast den 1 mars varje år ge in en deklARATION till tillsynsmyndigheten med uppgifter om

1. den *elförbrukning* som skall ligga till grund för beräkningen av kvotplikten enligt 4 kap. 1 §,

2. det antal elcertifikat som enligt 9 § skall annulleras *den 1 april samma år* och, i förekommande fall,

3. sådan *elförbrukning* som avses i 2 § 1–3 eller 5, eller

4. sådan elproduktion som avses i 3 §.

9 §

Kontoföringsmyndigheten skall den 1 april varje år på ett certifikatkonto annullera det antal elcertifikat som kontohavaren angivit i sin deklARATION enligt 8 § 2. Därvid får annullering dock inte ske av elcertifikat

1. som har pantsatts enligt en preliminär eller slutlig registrering på kontot,

2. som har utmätts, belagts med kvarstad eller blivit föremål för betalningssäkring, eller

3. som har överlåtits enligt en preliminär registrering på kontot.

*Föreslagen lydelse***Deklarationskyldighet**

9 §

Den som *är kvotpliktig* skall senast den 1 mars varje år ge in en deklARATION till tillsynsmyndigheten med uppgifter om

1. *den sålda eller använda el* som skall ligga till grund för beräkningen av kvotplikten enligt 4 kap. 3 §,

2. det antal elcertifikat som enligt 10 § skall annulleras och, i förekommande fall,

3. sådan *elanvändning* som avses i 4 § 1–3 eller 5, eller

4. sådan elproduktion som avses i 5 §.

Annulering av elcertifikat

10 §

Kontoföringsmyndigheten skall den 1 april varje år på ett certifikatkonto annullera det antal elcertifikat som kontohavaren angivit i sin deklARATION enligt 9 § 2. Därvid får annullering dock inte ske av elcertifikat

5 kap.

1 §

Den som *hanterar kvotplikten* skall till staten betala en särskild avgift (kvotpliktsavgift) om

1. *han* i sin deklARATION enligt 4 kap. 8 § 2 angivit ett mindre antal elcertifikat än som omfattas av *hans kvotplikt*, eller

Den som *är kvotpliktig* skall till staten betala en särskild avgift (kvotpliktsavgift), om

1. *den kvotpliktige* i sin deklARATION enligt 4 kap. 9 § 2 *eller 6 kap. 7 c § första stycket* har angett ett mindre antal elcertifikat än som omfattas av *kvotplikten*, eller

Nuvarande lydelse

2. i annat fall, det antal elcertifikat som omfattas av kvotplikten enligt en deklaration enligt 4 kap. 8 § inte kunnat annulleras på *hans* certifikatkonto.

Avgiften beräknas per certifikat som enligt bestämmelserna i första stycket inte annullerats på *hans* certifikatkonto och uppgår till 150 procent av det volymvägda medelvärdet av certifikatpriset under perioden från och med den 1 april beräkningsåret till och med den 31 mars påföljande år. De kvotpliktsavgifter som belöper på åren 2004 och 2005 skall inte överstiga 175 respektive 240 kronor per elcertifikat.

Föreslagen lydelse

2. i annat fall, det antal elcertifikat som omfattas av kvotplikten enligt en deklaration enligt 4 kap. 9 § eller 6 kap. 7 c § första stycket inte kunnat annulleras på *den kvotpliktiges* certifikatkonto.

Avgiften beräknas per certifikat som enligt bestämmelserna i första stycket inte annullerats på *den kvotpliktiges* certifikatkonto och uppgår till 150 procent av det volymvägda medelvärdet av certifikatpriset under perioden från och med den 1 april beräkningsåret till och med den 31 mars påföljande år. De kvotpliktsavgifter som belöper på åren 2004 och 2005 skall inte överstiga 175 respektive 240 kronor per elcertifikat.

3 §

Om den som *hanterar kvotplikten* i sin deklaration har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter av betydelse för kvotpliktens omfattning, får tillsynsmyndigheten efter den 1 september besluta om eller ändra ett beslut om kvotpliktsavgift. Ett sådant beslut får dock inte meddelas efter utgången av det femte året efter det kalenderår då beslut skulle ha fattats enligt 2 §.

Om den *kvotpliktige* i sin deklaration har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter av betydelse för kvotpliktens omfattning, får tillsynsmyndigheten efter den 1 september besluta om eller ändra ett beslut om kvotpliktsavgift. Ett sådant beslut får dock inte meddelas efter utgången av det femte året efter det kalenderår då beslut skulle ha fattats enligt 2 §.

6 kap.

6 §

Tillsynsmyndigheten skall återkalla ett godkännande av en anläggning om *denna* inte längre uppfyller förutsättningarna för ett godkännande enligt 2 kap. 5 §, eller om *ett godkännande* har lämnats på grund av oriktiga eller vilseledande uppgifter i en ansökan om godkännande och dessa haft betydelse för innehavarens rätt att tilldelas elcertifikat.

Tillsynsmyndigheten skall återkalla ett godkännande av en anläggning

1. om *anläggningen* inte längre uppfyller förutsättningarna för ett godkännande enligt 2 kap. 5 §,

2. om *godkännandet* har lämnats på grund av oriktiga eller vilseledande uppgifter i en ansökan om godkännande och dessa haft betydelse för innehavarens rätt att tilldelas elcertifikat, eller

Nuvarande lydelse

Om elcertifikat har tilldelats anläggningens innehavare på grund av oriktiga eller vilseledande uppgifter i en ansökan om godkännande *eller på grund av oriktiga eller vilseledande uppgifter som lämnats* vid rapportering enligt 2 kap. 4 § andra och tredje stycket och *har* uppgifterna haft betydelse för innehavarens rätt att få elcertifikat, skall anläggningens innehavare betala en sanktionsavgift till staten för de elcertifikat som felaktigt tilldelats *honom*.

Frågor om *uttagande* av en sådan avgift prövas av tillsynsmyndigheten. Därvid skall bestämmelserna om kvotpliktsavgift i 5 kap. 1 § andra stycket tillämpas, varvid perioden för beräkning av certifikatpriset skall vara den tolv månadersperiod som föregår dagen för beslutet. Ett sådant beslut får inte avse elcertifikat som har tilldelats anläggningens innehavare mer än två år före tillsynsmyndighetens beslut.

Föreslagen lydelse

3. om tilldelningen av elcertifikat har upphört

- a) enligt 2 kap. 7 eller 8 §,
- b) efter en sådan ny tilldelningsperiod som avses i 2 kap. 9 §, eller
- c) efter en sådan förlängd tilldelningsperiod som avses i 2 kap. 10 §.

7 §

Om elcertifikat har tilldelats anläggningens innehavare på grund av oriktiga eller vilseledande uppgifter i en ansökan om godkännande enligt 2 kap. 5 §, vid rapportering enligt 2 kap. 4 § andra och tredje styckena eller i en ansökan om en förlängd tilldelningsperiod enligt 2 kap. 10 § och om uppgifterna *har* haft betydelse för innehavarens rätt att få elcertifikat, skall anläggningens innehavare betala en sanktionsavgift till staten för de elcertifikat som felaktigt *har* tilldelats *innehavaren*.

Frågor om *att ta ut* en sådan avgift prövas av tillsynsmyndigheten. Därvid skall bestämmelserna om kvotpliktsavgift i 5 kap. 1 § andra stycket tillämpas, varvid perioden för beräkning av certifikatpriset skall vara den tolv månadersperiod som föregår dagen för beslutet. Ett sådant beslut får inte avse elcertifikat som har tilldelats anläggningens innehavare mer än två år före tillsynsmyndighetens beslut.

Avregistrering av kvotpliktiga

7 a §

Den som är registrerad som kvotpliktig men som inte levererar el som avses i 4 kap. 1 § 1, inte använder el som avses i 4 kap. 1 § 2, eller som inte använder el i en så-

Nuvarande lydelse

Den som *hanterar kvotplikten* är skyldig att genom räkenskaper, anteckningar eller på annat sätt se till att det finns underlag för *fullgörande av deklarationsskyldighet* enligt 4 kap. 8 §. Sådana handlingar skall bevaras i sju år efter utgången av det år då deklarationsskyldigheten förelåg.

Föreslagen lydelse

den utsträckning som följer av 4 kap. 4 § 3, skall inom två veckor från det att kvotplikten upphörde skriftligen anmäla det till tillsynsmyndigheten.

När anmälan gjorts skall den som anmälan avser avregistreras hos tillsynsmyndigheten.

7 b §

Om tillsynsmyndigheten har en välgrundad anledning att anta att någons kvotplikt har upphört och om denne inte har gjort en sådan anmälan som avses i 7 a § första stycket, skall myndigheten avregistrera denne. Innan en sådan avregistrering sker, skall den som berörs av åtgärden få tillfälle att yttra sig.

7 c §

När kvotplikten har upphört skall den som var kvotpliktig senast den 1 mars året efter det beräkningsår då kvotplikten upphörde ge in en slutlig deklARATION. Deklarationen skall innehålla de uppgifter som anges i 4 kap. 9 §.

Kontoföringsmyndigheten skall den 1 april samma år annullera det antal elcertifikat som kontohavaren angett i sin slutliga deklARATION. Elcertifikat som anges i 4 kap. 10 § får dock inte annulleras.

8 §

Den som *är eller har varit kvotpliktig* är skyldig att genom räkenskaper, anteckningar eller på annat sätt se till att det finns underlag för *att fullgöra deklarationsskyldigheten* enligt 7 c § första stycket eller 4 kap. 9 §. Sådana handlingar skall bevaras i sju år efter utgången av det år då deklarationsskyldigheten förelåg.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

9 §

Om den som är deklarationsskyldig enligt 4 kap. 8 § inte lämnar deklARATION i rätt tid, eller *är den lämnade deklARATIONEN ofullständig*, får tillsynsmyndigheten förelägga honom att lämna deklARATION eller göra de kompletteringar som behövs. *Föreläggande får även ges att lämna uppgifter och förete handlingar i den utsträckning det behövs för kontroll av att deklARATIONEN är korrekt. Ett föreläggande får förenas med vite.*

Om den som är deklarationsskyldig enligt 7 c § *första stycket* eller 4 kap. 9 § inte lämnar deklARATION i rätt tid, eller *om en deklARATION är ofullständig*, får tillsynsmyndigheten förelägga den *deklarationsskyldige* att lämna en deklARATION eller göra de kompletteringar som behövs. *Tillsynsmyndigheten får också förelägga den deklARATIONsskyldige att lämna uppgifter och visa upp handlingar i den utsträckning det behövs för kontroll av att deklARATIONEN är korrekt.*

Ett föreläggande får förenas med vite.

10 §

Innehavare av nätkoncession är skyldig att på begäran av tillsynsmyndigheten lämna uppgifter om den överföring av el som skett till elanvändare som avses i 4 kap. 4 § *andra stycket 1–3*. En sådan begäran får förenas med vite.

Innehavare av nätkoncession är skyldig att på begäran av tillsynsmyndigheten lämna uppgifter om den överföring av el som skett till elanvändare som avses i 4 kap. 1 §. En sådan begäran får förenas med vite.

10 a §⁴

Elleverantörer, som hanterar kvotplikten åt elanvändare som förbrukar mindre än 50 000 kilowattimmar el per år, skall fortlöpande till tillsynsmyndigheten anmäla de ersättningar de enligt 4 kap. 10 § tar ut av sådana elanvändare. Tillsynsmyndigheten skall offentliggöra information om de ersättningar som elleverantörerna tillämpar.

Certifikatberättigade producenter samt elleverantörer skall efter tillsynsmyndighetens begäran lämna de statistikuppgifter som myndigheten behöver.

En sådan begäran får förenas med vite.

13 §

Om den som är deklarationsskyldig enligt 4 kap. 8 § inte lämnar deklARATION i rätt tid, skall han betala en förseningsavgift med 1 000

12 §

Om en deklARATION enligt 7 c § *första stycket* eller 4 kap. 9 § inte lämnas i rätt tid, skall den *deklarationsskyldige* betala en förse-

⁴ Senaste lydelse 2004:98.

Nuvarande lydelse

kronor till staten. Tillsynsmyndigheten skall pröva frågor om sådana avgifter.

En förseningsavgift skall efterges, om underlåtenheten att lämna deklARATION i rätt tid framstår som ursäktlig med hänsyn till omständigheter som den deklareringskyldige inte har kunnat råda över. Avgiften skall också efterges om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut den.

14 §

Om en kvotpliktsavgift enligt 5 kap. 1 eller 3 §, en sanktionsavgift enligt 6 kap. 7 § eller förseningsavgift enligt 13 § inte har betalats efter betalningsuppmaning, skall avgiften lämnas för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utsokningsbalken ske.

15 §

En ansökan om godkännande enligt 2 kap. 5 §, en anmälan för registrering enligt 4 kap. 6 §, en deklARATION enligt 4 kap. 8 § och en anmälan enligt 6 kap. 10 a § samt därtill hörande handlingar får överföras elektroniskt på det sätt som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten föreskriver.

Föreslagen lydelse

ningsavgift med 1 000 kronor till staten. Tillsynsmyndigheten skall pröva frågor om sådana avgifter.

13 §

Om en kvotpliktsavgift enligt 5 kap. 1 eller 3 §, en sanktionsavgift enligt 6 kap. 7 § eller förseningsavgift enligt 12 § inte har betalats efter betalningsuppmaning, skall avgiften lämnas för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utsokningsbalken ske.

14 §

En ansökan om godkännande enligt 2 kap. 5 §, *en ansökan om förlängd tilldelningsperiod enligt 2 kap. 10 §*, en anmälan för registrering enligt 4 kap. 7 §, en deklARATION enligt 4 kap. 9 §, en anmälan för avregistrering enligt 6 kap. 7 a § första stycket och en slutlig deklARATION enligt 6 kap. 7 c § första stycket samt tillhörande handlingar får överföras elektroniskt.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om sådan överföring.

7 kap.*1 §*

Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen

1. bryter mot skyldigheten att göra anmälan enligt 4 kap. 6 § första stycket, eller

1. bryter mot skyldigheten att göra en anmälan enligt 4 kap. 7 § första stycket eller, *såvitt gäller elanvändare, 6 kap. 7 a § första stycket, eller*

Nuvarande lydelse

2. lämnar oriktig eller vilseledande uppgift om mängden *förbrukad* eller producerad el i en deklARATION som avses i 4 kap. 8 §.

Är ett brott som avses i första stycket att anse som grovt, skall dömas till fängelse i högst två år. I ringa fall döms inte till ansvar.

Föreslagen lydelse

2. i en deklARATION som avses i 4 kap. 9 § eller 6 kap. 7 c § *första stycket* lämnar en oriktig eller vilseledande uppgift om mängden *såld, använd* eller producerad el.

8 kap.

1 §

Beslut av tillsynsmyndigheten i följande frågor får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol:

1. godkännande av anläggningar enligt 2 kap. 5 §,	
2. <i>avvisning av anmälan eller upphävande av registrering enligt 4 kap. 6 § fjärde stycket,</i>	2. <i>ny eller förlängd tilldelningsperiod enligt 2 kap. 9 eller 10 §,</i>
3. registrering enligt 4 kap. 7 §,	3. registrering enligt 4 kap. 8 §,
4. kvotpliktsavgift enligt 5 kap. 1 och 3 §§,	
5. begäran som förenats med vite enligt 6 kap. 2 §,	
6. föreläggande som förenats med vite enligt 6 kap. 3 §,	
7. återkallelse av godkännande enligt 6 kap. 6 §,	
8. sanktionsavgift enligt 6 kap. 7 §,	
9. <i>föreläggande som förenats med vite enligt 6 kap. 9 §,</i>	9. <i>avregistrering enligt 6 kap. 7 b §,</i>
10. <i>begäran som förenats med vite enligt 6 kap. 10 §, eller</i>	10. <i>föreläggande som förenats med vite enligt 6 kap. 9 §,</i>
	11. <i>begäran som förenats med vite enligt 6 kap. 10 §,</i>
	12. <i>begäran som förenats med vite enligt 6 kap. 10 a §, och</i>
11. <i>förseningsavgift enligt 6 kap. 13 §.</i>	13. <i>förseningsavgift enligt 6 kap. 12 §.</i>

2 §

Beslut av kontoföringsmyndigheten i följande frågor får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol:

1. tilldelning av elcertifikat enligt 3 kap. 4 §,	
2. registrering på ett certifikatkonto enligt 3 kap. 6, 7 eller 9 §,	
3. avvisning enligt 3 kap. 12 §,	
4. avslag på ansökan enligt 3 kap. 14 §,	
5. rättelse enligt 3 kap. 16 §,	
6. avslag på ansökan om information enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204), <i>eller</i>	6. avslag på ansökan om information enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204), <i>och</i>
7. annullering av elcertifikat enligt 4 kap. 9 §.	7. annullering av elcertifikat enligt 4 kap. 10 § <i>och</i> 6 kap. 7 c § <i>andra stycket.</i>

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.
 2. En elleverantör som vid lagens ikraftträdande har ett gällande avtal om elpris har, så länge avtalet gäller, rätt att av elanvändaren ta ut en ersättning som motsvarar leverantörens kostnad för inköp av elcertifikat för den el som sålts till elanvändaren.
 3. Tillsynsmyndigheten skall senast den 28 februari 2007 avregistrera sådana elanvändare som till följd av 4 kap. 6 § andra stycket i dess äldre lydelse var registrerade för att hantera kvotplikten. Om en sådan elanvändare har betalat en avgift enligt 6 kap. 12 § i dess äldre lydelse avseende beräkningsåret 2007, skall tillsynsmyndigheten återbetala avgiften. Även om en sådan avregistrering har gjorts, skall elanvändaren senast den 1 mars 2007 ge in en sådan slutlig deklARATION som avses i 6 kap. 7 c § första stycket.
 4. En elanvändare som den 1 januari 2007 omfattas av skyldigheten att anmäla sig för registrering enligt 4 kap. 7 § första stycket eller att anmäla sig för avregistrering enligt 6 kap. 7 a § första stycket skall göra en sådan anmälan senast den 31 januari 2007.

2 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 17 kap. 22 a § inkomstskattelagen (1999:1229) skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2005/06:153 Föreslagen lydelse

17 kap.

22 a §¹

Utsläppsrätter och elcertifikat behandlas som lagertillgångar om den skattskyldige

1. driver en sådan verksamhet som berättigar den skattskyldige att bli tilldelad utsläppsrätter enligt 3 kap. lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter,

2. innehar en sådan anläggning som berättigar den skattskyldige att bli tilldelad elcertifikat enligt 2 kap. lagen (2003:113) om elcertifikat, eller

3. i näringsverksamhet *hanterar* 3. i näringsverksamhet *är kvot-*
sin egen eller någon annans kvot- *pliktig* enligt 4 kap. lagen om elcer-
plikt enligt 4 kap. lagen om elcer- *tifikat.*
fikat.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007 och tillämpas första gången på beskattningsår som påbörjas efter den 31 december 2006.

2. En skattskyldig som till följd av 4 kap. 6 § andra stycket lagen (2003:113) om elcertifikat i sin lydelse före den 1 januari 2007 var registrerad för att hantera kvotplikten skall anses som kvotpliktig för tiden fram till och med tidpunkten för annullering av elcertifikat enligt lagen om elcertifikat i dess lydelse från och med den 1 januari 2007.

¹ Senaste lydelse 2004:1332.

Proposition 2005/06:100

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2003:113) om elcertifikat skall införas en ny paragraf, 2 kap. 8 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

8 a §

Rätten att tilldelas elcertifikat gäller inte efter utgången av år 2010 för el som produceras i en vattenkraftanläggning med en installerad effekt som inte är högre än 1 500 kilowatt. Om en sådan anläggning har tagits i drift efter den 30 april 2003 men före den 1 januari 2007 skall rätten att tilldelas elcertifikat dock gälla till utgången av år 2012.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:000) om ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 9 och 10 §§ samt 6 kap. 6 § lagen (2003:113) om elcertifikat i stället för deras lydelse enligt lagen (2006:000) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2005/06:154

Föreslagen lydelse

2 kap.

9 §

Om en tilldelningsperiod till följd av 7 eller 8 § har löpt ut får tillsynsmyndigheten, efter ansökan av produktionsanläggningens innehavare, medge denne rätt att tilldelas elcertifikat, om det i fråga om anläggningen gjorts sådana omfattande ombyggnader eller andra investeringar att anläggningen skall anses som en ny anläggning. En sådan ansökan om medgivande skall ske samtidigt med en ny ansökan om godkännande enligt 5 §.

En certifikatberättigad producent som medgetts tilldelning enligt första stycket har rätt att tilldelas elcertifikat under femton sammanhängande år från det att den nya tilldelningen började, dock längst till utgången av år 2030.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om de åtgärder som krävs för att en anläggning skall anses som ny.

10 §

Har en certifikatberättigad producent varit förhindrad att tilldelas elcertifikat får tillsynsmyndigheten, om det finns synnerliga skäl, efter ansökan av producenten medge en förlängning av en tilldelningsperiod som följer av 7, 8 eller 9 § andra stycket. En sådan förlängning skall motsvara den tid producenten har varit förhindrad att tilldelas elcertifikat, dock längst till utgången av år 2030.

Har en certifikatberättigad producent varit förhindrad att tilldelas elcertifikat får tillsynsmyndigheten, om det finns synnerliga skäl, efter ansökan av producenten medge en förlängning av en tilldelningsperiod som följer av 7, 8, 8 a eller 9 § andra stycket. En sådan förlängning skall motsvara den tid producenten har varit förhindrad att tilldelas elcertifikat, dock längst till utgången av år 2030.

*Lydelse enligt prop. 2005/06:154**Föreslagen lydelse***6 kap.****6 §**

Tillsynsmyndigheten skall återkalla ett godkännande av en anläggning

1. om anläggningen inte längre uppfyller förutsättningarna för ett godkännande enligt 2 kap. 5 §,

2. om godkännandet har lämnats på grund av oriktiga eller vilseledande uppgifter i en ansökan om godkännande och dessa haft betydelse för innehavarens rätt att tilldelas elcertifikat, eller

3. om tilldelningen av elcertifikat har upphört

a) enligt 2 kap. 7 eller 8 §,

a) enligt 2 kap. 7, 8 eller 8 a §,

b) efter en sådan ny tilldelningsperiod som avses i 2 kap. 9 §, eller

c) efter en sådan förlängd tilldelningsperiod som avses i 2 kap. 10 §.

BILAGA 3

Utskottets lagförslag

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen
(1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 17 kap. 22 a § inkomstskattelagen (1999:1229) skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt bet. 2005/06:SkU26 Utskottets förslag

17 kap.

22 a §

Elcertifikat behandlas som lagertillgångar om den skattskyldige

1. innehar en sådan anläggning som berättigar den skattskyldige att bli tilldelad elcertifikat enligt 2 kap. lagen (2003:113) om elcertifikat, eller

2. i näringsverksamhet *hanterar* 2. i näringsverksamhet *är kvot-*
sin egen eller någon annans kvot- *pliktig* enligt 4 kap. lagen om elcer-
plikt enligt 4 kap. lagen om elcerti- tifikat.
fikat.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007 och tillämpas första gången på beskattningsår som påbörjas efter den 31 december 2006.

2. En skattskyldig som till följd av 4 kap. 6 § andra stycket lagen (2003:113) om elcertifikat i sin lydelse före den 1 januari 2007 var registrerad för att hantera kvotplikten skall anses som kvotpliktig för tiden fram till och med tidpunkten för annullering av elcertifikat enligt lagen om elcertifikat i dess lydelse från och med den 1 januari 2007.